

Wieści znad Brennicy

cena: 3 zł

nr 4 (155) wrzesień 2024 r.
ISSN 1895-670X

Powiatowo-Gminne Dożynki Ekumeniczne w Brennej

W tym numerze:

- Powiatowo-Gminne Dożynki Ekumeniczne
- Srebrna Ciupaga dla „Brennej”
- Raport z trzymiesięcznych działań Wójta

Drogi Czytelniku

Witamy Cię serdecznie po wakacjach! Mamy nadzieję, że były one dla wszystkich pełne radości i dostarczyły wielu okazji do zebrania pięknych wspomnień. Trzymasz właśnie w ręku wrześniowe wydanie „Wieści znad Brennicy” poświęcone w dużej mierze relacjom z wydarzeń, które odbywały się w naszej gminie podczas letniego sezonu.

Działo się tego lata dużo! Kalendarz obfitował w liczne festiwale, pikniki, spotkania, warsztaty, koncerty, oraz wszelkiego rodzaju imprezy sportowe, które przyciągnęły zarówno mieszkańców, jak i gości z innych regionów. Możemy się również pochwalić kilkoma wydarzeniami cyklicznymi, na które uczestnicy co roku przyjeżdżają specjalnie do Brennej, i które stały się już wizytówką naszej gminy.

W tym wydaniu znajdziesz więc obszernie relacje z minionych imprez takich jak: „Dni dawnych kultur”, „Mistrzostwa drwali beskidzkich”, „Bieg o breńskie kierzce”, a także podsumowania najważniejszych letnich inicjatyw.

Zapraszamy do lektury i wspólnego powrotu do chwil pełnych słońca i dobrej zabawy!

Redakcja „Wieści znad Brennicy”

Bądź na bieżąco:

instagram:

@brenna.gmina

facebook:

@gminabrenna

www:

brenna.org.pl

**Twórcza przestrzeń,
sztuka pod chmurką,
str. 17**

**Bryndza – złoto pasterzy,
str. 26**

Szanowni Państwo

Minęły trzy miesiące mojej pracy jako Wójta Gminy Brenna. Pragnę poinformować Państwa o aktualnych działaniach i sytuacji w urzędzie.

Były to dla mnie wyjątkowo intensywne trzy miesiące. Jestem wdzięczny moim przyjaciołom za wsparcie, które otrzymałem w różnorodnych formach – serdecznie dziękuję. Dziękuję również współpracownikom w Urzędzie Gminy za ich zaangażowanie i profesjonalizm. Niestety, nie obyło się bez kilku rozczarowań, gdyż niektóre deklarowane wspólne cele i wartości takimi nie były.

Włożyłem w tę pracę więcej, niż pierwotnie zakładałem, ale nie żałuję tego wysiłku. Przed nami stoją istotne decyzje, które zadecydują o dalszych warunkach funkcjonowania naszej gminy. Mamy teraz szansę usunąć wieloletnie, emocjonalne podziały, które w przeszłości negatywnie wpływały na rozwój, wpływy podatkowe oraz zagospodarowanie przestrzenne. Możemy również uwolnić niewielkie, lecz posiadane i zamrożone zasoby

w nieruchomościach, a następnie ponownie włączyć je do naszej przestrzeni jako mienie gminne, zyskując w ten sposób znaczącą wartość dodaną dzięki zewnętrznym źródłom finansowania. Mamy realną szansę na ODPOWIEDZIALNY ROZWÓJ.

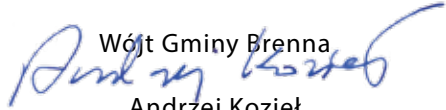
Zachęcam Państwa do udziału w najbliższej sesji Rady Gminy, na którą przedstawiłem propozycję rozważenia korzystnego ekonomicznie rozwiązania, jakim jest zbycie gruntu pod parkingiem hotelowym. Jest to szczególnie opłacalne w kontekście obowiązującej 30-letniej umowy dzierżawy. Kolejną propozycją, kontynuującą działania rozpoczęte już w poprzedniej kadencji, jest sprzedaż gminnej działki budowlanej w Górkach Wielkich. Środki z tej sprzedaży mają zostać przeznaczone na rozpoczęcie prac związanych z budową PSZOK-u na terenach przemysłowych w Sojce oraz na szybkie utworzenie pełnowymiarowego boiska piłkarskiego w sąsiedztwie.

Szanowni Państwo, brak środków na inwestycje infrastruktural-

ne spowoduje, że utracimy szansę na rozwój cywilizacyjny i ograniczymy się jedynie do administrowania bieżącą rzeczywistością.

W trakcie kampanii wyborczej zapraszałem Państwa do nowego otwarcia – do aktywnego i pozytywnego zaangażowania się w rozwój oraz poprawę naszego otoczenia. Przez lata obserwowałem sytuację z boku i dostrzegałem możliwości oraz szanse zmiany na lepsze. Zmiany, które teraz przedstawiam Państwu i Waszym reprezentantom na kolejnych sesjach Rady Gminy. Pamiętajmy, że wszyscy jesteśmy za „ODPOWIEDZIALNYM ROZWOJEM”.

Przygotowałem obszerny tekst podsumowujący moje trzymiesięczne działania na stanowisku wójta, który polecam państwu do lektury na łamach niniejszych Wieści.

Wójt Gminy Brenna
Andrzej Kozieł

Szanowni Państwo Dyrektorzy, Nauczyciele, Drodzy Uczniowie i Rodzice, Drodzy Pracownicy szkół i przedszkoli

*Z okazji rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2024/2025
Dyrekcji, wszystkim Nauczycielom i Pracownikom szkół i przedszkoli,
składam najserdeczniejsze życzenia, wiele zadowolenia, spokoju
oraz satysfakcji z wykonywanej pracy.*

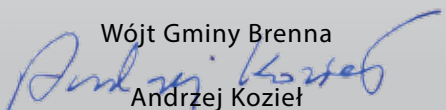
*Wszystkim uczniom, a w szczególności tym, którzy rozpoczynają przygodę z nauką,
życzę wspaniałego czasu zdobywania wiedzy, rozwijania swoich pasji i zainteresowań.*

*Niech szkoła pomoże Wam w realizacji planów, stając się
jednocześnie miejscem koleżeństwa i przyjaźni.*

*Drodzy Rodzice, z kolei Wam, przekazuję życzenia owocnej współpracy
z gronem pedagogicznym, aby Państwa wspólna praca przerodziła się
w osiągnięcia Waszych dzieci, przynosząc wiele satysfakcji.*

*Wszystkim życzę, aby nowy rok szkolny był pełen sukcesów zarówno
w zdobywaniu wiedzy, pracy zawodowej, jak i w życiu osobistym.*

WITAJ SZKOŁO!

Wójt Gminy Brenna
Andrzej Kozieł

Raport z trzymiesięcznych działań Wójta

Konsekwentnie realizuję przedstawiony Państwu program wyborczy. Żeby nie brzmiało to jak kolejny slogan, przytoczę niektóre działania przeprowadzone do tej pory w celu jego realizacji.

Spotkałem się z wieloma inwestorami, zarówno z własnej inicjatywy, jak i na ich zaproszenie. Byli to głównie właściciele firm oraz gruntów znajdujących się na terenie naszej gminy. Oprócz wniosku dotyczącego zintegrowanego planu inwestycyjnego na Hali Kotarskiej, w trakcie uzgodnień jest kilka innych istotnych wniosków. Dążymy do wspierania możliwości inwestycyjnych poprzez realizację zmian planu zagospodarowania przestrzennego na koszt inwestorów, a także rozwój infrastruktury publicznej poprzez inwestycje uzupełniające.

W szczególności prowadziłem rozmowy na temat inwestycji z właścicielem wyciągu na Hircę, jak również koreańską firmą JY (teren przemysłowy przy stacji w Górkach Wielkich), spółką RAPORT (teren budowlany przy kaplicy na Lachach), spółką CS KOTARZ, Doliną Leśnicy (wyciąg na Świniorce), a także z właścicielami kamieniołomów Głębiec i Tokarzówka. Większość z tych firm, jak również inne podmioty, zostały oficjalnymi sponsorami naszych dożynek, co potwierdza ich zaangażowanie oraz plany inwestycyjne w naszej gminie. Przeprowadziliśmy wraz z odwiedzającymi nas inwestorami szczegółowe analizy istniejących dokumentów planistycznych, wskazując zarówno administracyjne ograniczenia, jak i możliwości realizacji ich zamierzeń. Uzgodniliśmy również optymalny sposób przeprowadzenia procedur związanych ze zintegrowanymi planami inwestycyjnymi.

W odniesieniu do zgłaszanych przez mieszkańców uciążliwości związanych z transportem urob-

ku z kamieniołomu, ustaliliśmy satysfakcjonujące rozwiązanie dotyczące tymczasowej organizacji ruchu oraz działań mających na celu ograniczenie negatywnego wpływu. Mimo ograniczonych środków budżetowych na inwestycje i naprawy drogowe, prowadzimy budowę kilku odcinków dróg gminnych przy wsparciu środków przekazanych przez zainteresowanych mieszkańców oraz zasobów ZBGK.

Usunięto również uszkodzenia dróg powstałe w wyniku czerwcowych nawałnic. Przeprowadziliśmy inwentaryzację szkód i odzyskaliśmy środki z ubezpieczeń mienia, które obecnie są inwestowane w poprawę infrastruktury. Dodatkowo, przeprowadziłem uzgodnienia dotyczące zbicia lub uporządkowania stanów własnościowych niewielkich terenów gminnych użytkowanych przez sąsiadów, w celu ich sprzedaży lub zamiany. Dzięki tym działaniom, tereny te przestaną być „bezpieńskie”, a budżet gminy uzyska dodatkowe wpływy.

Regularnie pomiędzy sesjami odbywam spotkania z członkami Rady Gminy, podczas których informuję ich o bieżących sprawach oraz prowadzę konsultacje. W tej kadencji nie występują problemy z komunikacją ani organizacją pracy obu organów. Przeprowadziłem analizy, rozmowy oraz wizje terenowe obiektów z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w związku z planami utworzenia posterunku policji w Brennej. Obecnie nasza wstępna oferta, po konsultacjach z Radą Gminy, jest w trakcie rozpatrywania przez policję.

Stan budżetu nie pozwala na realizację inwestycji innych niż te, które zostały już rozpoczęte. Wysoki poziom zadłużenia uniemożliwia zaciąganie nowych pożyczek, a wpływy podatkowe, szczególnie w okresie stagnacji gospodarczej,

nie wzrosną samoczynnie. W związku z tym, skupiliśmy się na mniejszych projektach, które, mimo że realizowane, nie postępują szybko. Dzięki życzliwości właściciela boiska, udało nam się uzyskać korzystną umowę (obowiązującą do czasu ewentualnej sprzedaży nieruchomości) na jego wykorzystanie przez OPKiS w celach statutowych. Boisko jest dobrze utrzymane i funkcjonuje prawidłowo. Posłużyło już do organizacji udanej imprezy masowej i będzie również wykorzystywane do zawodów pożarniczych.

Obecnie realizujemy zamówienie na dodatkowe kosze na śmieci. Trwają również prace nad wykonaniem ławeczek metodą gospodarczą z zaangażowaniem wolontariuszy, jednakże ze względu na ograniczenia, proces ten jeszcze potrwa. Zainicjowaliśmy oraz uzgodniliśmy z „Tauron Dystrybucja” rewitalizację przestrzeni przy stacji transformatorowej obok Urzędu Gminy. Przygotowujemy dokumentację do eleganckiego zagospodarowania gruntu gminnego wokół tej budowli w ramach programu „Zielona przestrzeń”. Jeśli zakończymy pomyślnie negocjacje dotyczące dzierżawy terenu placu zabaw przy amfiteatrze, rozpoczniemy kolejny projekt rewitalizacji przestrzeni publicznej.

Zmodyfikowaliśmy metodę wykaszania terenów na wałach Brennicy. Skupiamy się obecnie na wykaszaniu szerokich pasów wału w miejscach związanych z działalnością gastronomiczną, hotelową, usługową oraz kulturalną, aby skoncentrować turystów w pobliżu tych obiektów, co wpłynie na zwiększenie ich obrotów oraz zapewnienie lepszej dostępności placu sanitarnego. Działania te ograniczą także obszar do sprzątania pozostałości po biwakowaniu. Gdyby budżet pozwalał na wygospodarowanie kilkunastu tysięcy złotych, przeprowadzona zostałaby

już wymiana gruntów z Nadleśnictwem w celu rewitalizacji rekreacyjnej funkcji zbiorników na Hołcynie i Leśnicy. Uzgodnienia dotyczące sposobu realizacji tego celu z Wodami Polskimi i Nadleśnictwem zostały już przeprowadzone.

Chciałbym definitywnie zakończyć dzielący mieszkańców spór dotyczący dzierżawy parkingu na rzecz hotelu „Kotarz”. Przed wyborami ustaliłem fakty wynikające z umowy dzierżawy i przeanalizowałem dodatkowe informacje dotyczące rozbudowy hotelu oraz dane podatkowe. Zleciłem również wycenę wartości rynkowej działki z parkingiem. Poniżej przedstawiam kluczowe informacje zawarte w umowie dzierżawy, która przyznaje dzierżawcy pełną swobodę dysponowania nieruchomością przez najbliższe 27 lat. Dzierżawca ma możliwość wykorzystania gruntu na cele budowlane zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Ewentualne naniesienia na nieruchomości związane z parkingiem i infrastrukturą będą musiały zostać wykupione przez gminę po zakończeniu umowy, a dzierżawca ma prawo pierwokupu. Dzierżawca płaci miesięczny czynsz w wysokości około 5000 zł netto, jednakże jego prawa są ograniczone brakiem pełnej własności i brakiem gwarancji kontynuacji umowy po jej zakończeniu. Nie ma także możliwości budowy parkingu podziemnego. Poprzednia Rada Gminy nie zgodziła się na doprowadzenie kabla średniego napięcia przez teren parkingu w celu zainstalowania ładowarek samochodowych. Obecny pat w sprawie nie przynosi korzyści żadnej ze stron. Sprzedaż gruntu powyżej wartości wyceny zawartej w operacie szacunkowym (kwota bazowa wynosi 290 zł/m²) stanowiłaby trwałe rozwiązanie kilku problemów. Choć sprzedaż oznaczałaby utratę czynszu dzierżawnego, powinna ona zostać zrekompenrowana z nawiązką przez deklarowaną rozbudowę hotelu zgodnie z gotowym projektem. Obecnie hotel dysponuje powierzchnią użyt-

kową wynoszącą 3800 m² i płaci roczny podatek w wysokości około 100 tys. zł. Planowana rozbudowa obejmuje dodatkowe ponad 7000 m² powierzchni użytkowej, co przy obecnej stawce podatku (~31 zł/m² rocznie) może przynieść potencjalnie około 220 tys. zł rocznego wpływu do budżetu. Sprzedaż działki parkingowej jest jedynym szybkim sposobem na stworzenie funduszu, który umożliwi pozyskiwanie środków rządowych i unijnych. Środki uzyskane ze sprzedaży gruntu zostaną zainwestowane w nową, trwałą infrastrukturę. Pozostałe nieruchomości wymagają długotrwałych przygotowań do transakcji z powodu problemów prawnych.

Szybka wiedza na temat możliwości realizacji projektów dofinansowanych jest mi niezbędna, szczególnie w kontekście nadchodzących zmian w referacie funduszy zewnętrznych. Jeśli zdecydujemy się zrezygnować z aplikowania o środki zewnętrzne z powodu braku możliwości finansowania przygotowań i wkładów własnych, odbierze nam to szansę na rozwój. Odtworzenie kompetencji w zakresie tworzenia projektów dofinansowanych po całkowitym wygaszeniu referatu będzie długotrwałe i kosztowne. (wyciąg z umowy dzierżawy z dnia 4.08.2021 zawartej pomiędzy Gminą Brenna, a CS Poland Centrum Sport Sp. z o.o. dostępny jest pod adresem internetowym rozwoj.net/raport-3-miesiace.pdf oraz na profilu Wójta: www.facebook.com/koziel.andrzej).

Środki uzyskane ze sprzedaży zbędnych nieruchomości będą przeznaczone na przygotowanie dokumentacji oraz wniesienie wkładu własnego do projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych. W szczególności, fundusze te będą wykorzystane na uratowanie przyznanych środków, które są dostępne tylko w przyszłym roku, na budowę trasy rowerowej z Górek do centrum Brennej. Dofinansowanie nie jest dostępne obecnie i w przyszłym roku, pod warunkiem złoże-

nia projektu i wskazania finansowania własnego. W przyszłorocznym budżecie będzie jeszcze trudniej wygospodarować środki na nowe inwestycje, ponieważ będziemy zaczynać spłatę obligacji oraz borykać się z rosnącymi kosztami oświaty i koniecznymi podwyżkami wynagrodzeń. Na końcu niniejszego dokumentu załączam tabelę nr 1 z aktualnymi oraz przygotowywanymi naborami projektów, z szczególnym uwzględnieniem zadań istotnych dla naszej gminy.

Rozpoczęliśmy procedurę sporządzania planu ogólnego dla gminy, który jest kluczowym dokumentem określającym ład przestrzenny i kierującym rozwój miejscowości. Proces ten potrwa do końca 2025 roku.

Temat umowy dzierżawy parkingu był już poruszany i oceniam ją jako niekorzystną dyspozycję mienia, która wiąże nas poza przewidywalny horyzont planowania, będąc rozwiązaniem niekorzystnym dla obu stron umowy. Sprawa zagospodarowania Hali Kotarskiej została wznowiona w formie zintegrowanego planu inwestycyjnego na wniosek inwestora. Przedstawiony projekt zmienia jedynie liczbę i lokalizację planowanych kolei linowych z trzech do dwóch w rejonie hali, bez wprowadzania zabudowy hotelowo-apartamentowej. Projekt nie generuje kosztów dla gminy związanych ze sporządzeniem dokumentacji oraz budową i pozyskaniem gruntów niezbędnych do inwestycji uzupełniającej, jaką jest nowa droga w obecnych terenach Lasów Państwowych. Poza terenem LP projektowana jest także droga wewnętrzna, jednak połączenie drogowe ze Szczyrkiem nie jest przewidziane. Projekt gwarantuje zachowanie ciągłości „szlaku utoпча” i, jeśli zostanie zrealizowany, przyczyni się do odtworzenia oferty narciarskiej w gminie oraz ożywienia ruchu turystycznego. W przeciwnym razie, nie spowoduje kosztów dla budżetu gminy, a ryzyko i nakłady poniesie inwestor. Kompletną dokumentację

wniosku można znaleźć na stronie internetowej Urzędu Gminy.

W celu długofalowej poprawy sytuacji finansowej gminy, przeprowadziłem analizy związane z poborem opłat klimatycznych oraz podatku gruntowego. Pracowałem również z zespołem nad analizą możliwości ograniczenia bardzo znacznych dla budżetu kosztów administracyjnych i logistycznych związanych z funkcjonowaniem oświaty. Będziemy kontynuować prace, które przez lata były w tej materii zaniedbane. Proszę o cierpliwość.

Zacytuję na koniec fragment wniosków z tegorocznego raportu

o stanie gminy:

„W budżecie problematyczne było wygenerowanie środków własnych na inwestycje i wkłady własne do dostępnych programów i konkursów na realizowanie różnorodnych zadań w zakresie infrastruktury turystycznej, sportowej, komunikacyjnej, kulturalnej, oświatowej itp. Nie angażując środków własnych (zwykle na poziomie kilkunastu %) gmina traci możliwość wzbogacenia przestrzeni publicznej o potrzebne, podnoszące jakość życia mieszkańców i usług publicznych inwestycje. Jest to szczególnie bolesne wobec pojawiającej się dostępności różnego rodzaju programów finansowania związanych z odblokowaniem przez Komisję Europejską dużych środków

należnych Polsce w programie KPO. Niezbędne jest stworzenie funduszu zabezpieczającego środki finansowe na wkłady własne i prace projektowe. Zasilić go może sprzedaż zbędnych gminie nieruchomości, a w przyszłości część wzrostu wpływów z podatków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (którą należy aktywizować). Brak środków własnych spowoduje, że utracimy szansę na wyrwanie się z błędnego koła prowadzących do stagnacji oszczędności i ograniczy funkcje publiczne samorządu. Fundusz ten jest niezbędny teraz. Za kilka lat dostępność środków zewnętrznych może się nie powtórzyć.”

Tabela 1 dostępne obecnie wybrane nabory na dofinansowanie projektów:

lp.	instytucja	zakres wsparcia	wysokość dofinansowania w %	uwagi
1	Ministerstwo Sportu i Turystyki	BUDOWA, PRZEBUDOWA LUB REMONT SZKOLNEJ INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ	do 50% wydatków kwalifikowanych zadania + dodatkowe wytyczne programowe w tym związane z maksymalnymi i minimalnymi kwotami dofinansowania	1) budowa pełnowymiarowych sal gimnastycznych lub hal sportowych; 2) budowa boisk; 3) budowa przyszkolnej niepełnowymiarowej krytej pływalni o dł. niecki min. 16 m; 4) budowa kortów tenisowych; 5) budowa tzw. terenowych urządzeń sportowych - rozumie się przez to np. budowę boisk do sportów plażowych i streetballa, skate parków, ścianek wspinaczkowych itp., siłownie, urządzenia sprawnościowe dla dzieci; 6) budowa kompleksów lub urządzeń lekkoatletycznych; 7) przebudowa i remont przyszkolnych obiektów sportowych.
2	Ministerstwo Sportu i Turystyki	BUDOWA OGÓLNODOSTĘPNEJ INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ	do 50% wydatków kwalifikowanych zadania + dodatkowe wytyczne programowe w tym związane z maksymalnymi i minimalnymi kwotami dofinansowania	1) budowa treningowych sal gimnastycznych i hal sportowych; 2) budowa krytych pływalni - priorytetem będą pływalnie 25-metrowe, 3) budowa boisk do gier zespołowych; 4) budowa obiektów lekkoatletycznych; 5) budowa syntetycznych torów saneczkarskich; 6) budowa strzelnic sportowych.
3	Ministerstwo Sportu i Turystyki	PROGRAM ROZWOJU TRAS DO NARCIARSTWA BIEGOWEGO	do 50% wydatków kwalifikowanych zadania + dodatkowe wytyczne programowe w tym związane z maksymalnymi i minimalnymi kwotami dofinansowania	Możliwe jest uzyskanie dofinansowania na: 1) obligatoryjny zakres rzeczowy zadania składający się z: • budowy lub modernizacji narciarskiej trasy biegowej, • budowy, modernizacji lub remontu instalacji do naśnieżania tras, • budowy lub modernizacji instalacji oświetleniowej trasy biegowej. 2) fakultatywne elementy zadania inwestycyjnego tj.: • zaplecze sanitarno-szatniowego obejmujące szatnie, sanitariaty, pomieszczenie gospodarza obiektu, • zaplecze magazynowe, • sprzęt do utrzymania tras i zakładania śladu (ratrik/ciągnik).

4	Lokalna Grupa Działania Cieszyńska Kraina	Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027	75% = około 720.000,00	1. Cel - Rozwój turystyczny i rekreacyjny obszaru LSR 2. Cel - Wzrost poziomu spójności, aktywizacji i integracji społecznej obszaru LSR 3. Cel - Rozwój zielonej gospodarki
5	Samorząd Województwa Śląskiego	KPO B3.1.1 Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich	100% netto	Możliwość wsparcia budowy/ przebudowy/ remontu infrastruktury technicznej na obszarach wiejskich dla gmin m.in. w zakresie: budowy/ modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej przez JST (w ramach inwestycji B3.1.1 – Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich) Zakres wsparcia – budowa, rozbudowa lub modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę lub odprowadzenia ścieków, na terenach wiejskich, znajdujących się poza aglomeracjami ściekowymi, na obszarze należącym do gminy wiejskiej lub miejsko – wiejskiej z wyłączeniem miast powyżej 5 tysięcy mieszkańców.
6	Samorząd Województwa Śląskiego	KPO B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich.	100% netto	Możliwość poprawy retencji wodnej (w ramach inwestycji B3.3.1 – Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich) - przedsięwzięcia związane z budową, przebudową, odbudową, rozbudową urządzeń melioracji wodnych oraz niewielkich urządzeń wodnych (w szczególności ograniczających odpływ wody, z uwzględnieniem jej retencjonowania), na celu rozwoju ogólnopolskiego systemu retencji wodnej na obszarach wiejskich, realizowane na terenach rolniczych. Możliwa będzie również realizacja inwestycji na wiejskich terenach zurbanizowanych pod warunkiem, że inwestycje oprócz gromadzenia wody, będą również wywierały pozytywny wpływ na grunty rolne lub leśne.
7	FEEdSL - inwestycje ZIT	9.1 ZWIĘKSZENIE ROLI KULTURY I TURYSTYKI W ROZWOJU SUBREGIONALNYM	do 85% około 5.039.148,00 zł	Budowa turystycznej trasy rowerowej na terenie gminy Brenna (fragment trasy Brenna – Szczyrk)
8	FEEdSL - inwestycje ZIT	9.1 ZWIĘKSZENIE ROLI KULTURY I TURYSTYKI W ROZWOJU SUBREGIONALNYM	do 85% około 2.141.640,00 zł	ViaDucalis (budowa odcinka szlaku rowerowego z Cieszyna do Bielska-Białej na terenie gminy Brenna)
9	FEEdSL	2.12 Gospodarka odpadami komunalnymi	do 85%	typ projektów 2) Punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).
10	ŚUW Katowice	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	do 55%	zadania polegające wyłącznie na remoncie dróg powiatowych lub gminnych
11	ŚUW Katowice	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	do 55%	zadania polegające na budowie, przebudowie lub remoncie dróg powiatowych lub gminnych
12	INTERREG Polska-Słowacja 2021-2028	Priorytet 3. Twórcze i atrakcyjne turystyczne Pogranicze	do 80% oraz minimalne 200 000 EUR, maksymalne 4 000 000 EUR, przy czym dofinansowanie na jednego partnera nie może być wyższe niż 2 000 000 EUR Dofinansowanie projektu zawierającego wyłącznie działania miękkie: minimalne 200 000 EUR, maksymalne 700 000 EUR	Cel szczegółowy: wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych. 1. wspieranie rozwoju transgranicznych konkurencyjnych / innowacyjnych / zintegrowanych produktów / usług / ofert turystycznych, w celu zwiększenia roli kultury i turystyki w rozwoju gospodarczym i włączeniu społecznym, 2. zachowanie, udostępnienie i promocja materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz przyrodniczego o znaczeniu transgranicznym, 3. tworzenie systemów informacji i promocji turystyki, które popularyzują OW jako atrakcyjny cel turystyczny, 4. budowa kapitału ludzkiego i podnoszenie poziomu wiedzy szczególnie w zakresie upowszechniania praktyk zrównoważonej turystyki i wymagań Europejskiego zielonego ładu (w tym Nowy europejski Bauhaus) oraz kompetencji cyfrowych.
13	WFOŚiGW Katowice	Zielona przestrzeń	dof. Dotacja 80% kosztów kwalifikowalnych (kk)	Celem konkursu jest utworzenie na terenie ogólnodostępnym, będącym we władaniu jednostki samorządu terytorialnego, terenów zieleni służących dostosowaniu przestrzeni publicznej do potrzeb społecznych oraz umożliwienie społeczeństwu korzystania z ich walorów, zwiększając zaangażowanie społeczności lokalnej.

14	WFOŚiGW Katowice	Ekopracownia pod chmurką	Dotacja będzie udzielana z uwzględnieniem efektów zadania i możliwości finansowych Funduszu do wysokości 80% kosztów kwalifikowanych z zastrzeżeniem, że maksymalna kwota dotacji nie może przekroczyć 70.000 zł.	Celem konkursu jest utworzenie na terenie należącym do placówki oświatowej pracowni dedykowanej prowadzeniu zajęć dydaktycznych na świeżym powietrzu z zakresu przyrody, biologii, ekologii, geografii, geologii itp. w szkołach podstawowych oraz szkołach średnich.
----	---------------------	-----------------------------	---	---

 brenna.gmina

 gminabrenna

WÓJT GMINY BRENNA ZAPRASZA NA SPOTKANIE

**Przewodniczący Rady Gminy Brenna
oraz Wójt Gminy Brenna
zapraszają na spotkania informacyjne**

dot. projektu uchwały w sprawie wyrażenia zgody
na sprzedaż parkingu przy hotelu Kotarz
oraz omówienia tematu koncepcji lokalizacji
punktu PSZOK w Górkach Wielkich.

17 września 2024 r. godz. 17:00

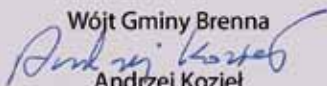
Świetlica Szkoły Podstawowej
im. T. Kościuszki w Górkach Wielkich

18 września 2024 r. – godz. 17:00

Beskidzki Dom Zielin "Przytulnia" w Brennej

Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych.

Wójt Gminy Brenna

Andrzej Koziel

Dotacje do wymiany kotłów

Zachęcamy mieszkańców gminy do ekologicznego ogrzewania domów i przypominamy o możliwości skorzystania z finansowego wsparcia z budżetu gminy Brenna. Inwestorzy, którzy zdecydują się na wymianę kotła, mogą liczyć na dofinansowanie w wysokości 50 proc. poniesionych kosztów kwalifikowanych, jednak nie więcej niż 4 tys. zł (umowy są zawierane do wysokości posiadanych i zaplanowanych na ten cel środków finansowych w budżecie gminy). Zgodnie z Regulaminem udzielania dotacji, dofinansowania przyznawane są na wymianę starych źródeł ciepła na nowe, przy czym przez nowe źródło ciepła rozumie się ekolo-

giczne, niskoemisyjne i wysoko-sprawne źródło ciepła takie jak: kocioł gazowy, kocioł na olej opałowy, ogrzewanie elektryczne, pompa ciepła, kocioł na biomasę z automatycznym podawaniem pelletu oraz kocioł zagazowujący drewno kawałkowe - oba o obniżonej emisyjności cząstek stałych do 20 mg/m³ (przy 10% O₂), spełniające co najmniej wymagania określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących Ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe.

Wszelkie koszty i działania zwią-

zane z zakupem i wymianą kotłów należy podejmować po podpisaniu umowy z Gminą Brenna.

Zachęcamy także do skorzystania z finansowego wsparcia z Programu Czyste Powietrze, realizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz przypominamy o działającym w gminie Punkcie Konsultacyjnym dla mieszkańców (w każdy wtorek, naprzemiennie raz w Urzędzie Gminy Brenna, a raz w budynku Ośrodka Zdrowia w Górkach Wielkich).

UG Brenna

Masz nowe źródło ogrzewania? Zmieniałeś piec?

Pamiętaj o wypełnieniu deklaracji CEEB!

Deklaracja CEEB

To oświadczenie właściciela lub zarządcy budynku składane na ceeb.gov.pl, które dotyczy liczby i rodzaju wszystkich posiadanych źródeł ciepła i spalania paliw w budynku lub lokalu.

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków CEEB

- to pierwsza w Polsce baza źródeł ciepła i źródeł spalania paliw
- tworzona jest m.in. na podstawie deklaracji od właścicieli domów lub zarządców budynków
- zawiera dane, które dotyczą źródeł ciepła lub spalania paliw o mocy nominalnej mniejszej niż 1 MW

Kto wypełnia deklarację w CEEB

- właściciel domu jednorodzinnego
- właściciel domu wielorodzinnego lub jego części, np. tak zwanego bliźniaka, szeregowca
- zarządca budynku/przedstawiciel wspólnoty budynku wielorodzinnego np. bloku lub kamienicy w przypadku jednego, wspólnego źródła ciepła
- właściciel lokalu/mieszkania w budynku wielorodzinnym, w którym nie ma wspólnego źródła ciepła lub w przypadku posiadania dodatkowego źródła ciepła np. kominek

Powiatowo-gminne Dożynki Ekumeniczne w Brennej

Dożynki powiatowe co roku odbywają się w innej miejscowości. W tym roku, po prawie dwudziestu latach, bo ostatni raz taka okazja zdarzyła się w 2005 r., odbyły się właśnie u nas, w Brennej. I choć coroczny cykl obchodów końca żniw nie zmienił się zanadto, to jednak były to dożynki bardzo szczególne.

Korzenie wspólnego świętowania żniw sięgają czasów bardzo za-

mierzchłych – na naszym terenie aż słowiańskich. A od kiedy górale rozgościli się w Beskidzie Śląskim, to oni świętowali ten podniosły moment. Nie wyglądało to jednak tak, jak obecnie. Dawniej nasi pradziadowie świętowali w mniejszych gronach – rodzinnych i sąsiedzkich, czyli takich, w jakich wzajemnie sobie pomagali. Żeńcy, czyli ci, którzy trudzili się

przy plonowaniu, zwozili ostatnią kopę do gazdówki, oddawali gaździe ozdobiony snop zboża ze śpiewem, i w tej gazdówce się razem bawili.

Dzisiejsza forma tych uroczystości ukształtowała się i ujednoliciła w całej Polsce dużo później – w latach 60' i 70', kiedy to moda na ogromne, barwne korowody maszyn rolniczych zwojowała kraj.

Ta forma w wielu regionach utrzymuje się do dziś. U nas również. W Brennej od wielu lat dożynki mają również charakter ekumeniczny. Od dłuższego czasu też nie jest to już wyłącznie święto rolników – dziś owocami swojej całorocznej pracy z lokalną społecznością pragną się podzielić również przedsiębiorcy, stowarzyszenia i inne organizacje, które bezpośrednio z pracą w polu i na roli nie mają nic wspólnego.

Dzień ten – tradycyjnie przypadający na ostatnią niedzielę sierpnia – rozpoczęła uroczysta msza

święta, podczas której Rodzina Grupa Pieśni i Tańca „Kotarzanie” przyniosła do poświęcenia dożynkowy wieniec i chleb – obrzędowe atrybuty dożynkowych ceremonii. Następnie uformował się długi korowód. W tym roku był on szczególnie okazały, gdyż oprócz breńskich i góreckich uczestników, mieliśmy też w nim reprezentacje z wielu gmin naszego powiatu, a także zaproszonych gości z miejscowości partnerskich. To właśnie ten chleb i wieniec, niesiony przez „Kotarzan” wszyscy uczestnicy korowodu przynieśli na Amfiteatr im.

Elżbiety Bauer, by tam w obrzędzie dożynowym przekazać go Gazdom Dożynek.

Tegorocznymi Gazdami zostali państwo Wioletta i Maciej Iskrzycy, którzy od lat gospodarują w Brennej Jatnym. Prowadzą Ośrodek Hucul, który położony w dolinie potoku Jatnego, dysponuje 26 apartamentami oraz stajnią z końmi rasy huculskiej i American Quarter Horse. Oferuje naukę jazdy konnej oraz konne spacer po górach.

Te szczególne, powiatowo-gminne uroczystości zaszczyliło swoją obecnością wielu gości.

Oprócz gospodarzy – Wójta Andrzeja Koziela i Starosty Janiny Żagan, a także radnych gminnych i powiatowych, byli z nami między innymi Poseł Apoloniusz Tajner, Radni Sejmiku Wojewódzkiego, delegacja Konsulatu w Ostrawie, przedstawiciele wielu organizacji powiatowych: Powiatowej Komendy Policji, Straży Granicznej, Ochotniczych Straży Pożarnych, Zespołu Doradztwa Rolniczego, Inspektoratu Sanitarnego, Nadleśnictwa w Wiśle i Ustroniu. Gościliśmy również wielu Wójtów i Burmistrzów z całego Powiatu Cieszyńskiego.

Nie sposób w krótkim artykule wymienić ich wszystkich, ale każdemu z osobna jesteśmy wdzięczni za obecność podczas uroczystości.

Po obrzędzie dożynkowym odbyła się również modlitwa ekumeniczna, którą sprawowali: Ks. Proboszcz Roman Kluz z parafii Ewangelicko-Augsburskiej Brenna-Górki Apostoła Bartłomieja, Ks. Proboszcz Jerzy Pytraczyk z parafii p.w. św. Jana Chrzciciela w Brennej, Ks. Proboszcz Roman Berke z parafii p.w. Wszystkich Świętych w Górkach Wielkich, Ks. Łukasz Grzywocz – dyrektor Ośrodka Spo-

kań i Formacji Archidiecezji Katowickiej w Brennej-Płachciok. Duchowni, zmówiwszy modlitwę, pobłogosławili dożynkowy chleb, który następnie gminni i powiatowi władarze oraz zaproszeni goście zanieśli uczestnikom obrzędu, byśmy się wszyscy wokół tego chleba mogli zjednoczyć.

Dopiero po zakończeniu ceremonii mogliśmy przejść do części artystycznej tego dnia. Rozpoczął ją występ Zespołu Regionalnego „Brenna” im. Józefa Macha, który po swoim koncercie przyjął również gratulacje od Wójta Andrzeja

Koziela i Starosty Janiny Żagan, za zdobycie niespełna tydzień wcześniej Srebrnej Ciupagi na Międzynarodowym Festiwalu Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem. Następnie zaprezentowali się: Dzieciący Zespół Regionalny „Mała Brenna”, „Folklórny Súbor Oravan Senior” ze Słowacji oraz zespół „Łomianek” z Czech. Między koncertami miało też miejsce wręczenie nagród za najlepszą scenkę dożynkową, zdobyli je: I miejsce - Mateusz Kołodziejczyk z Gminy Ustroń, II miejsce - Artur Szarzec z Górek Wielkich, III miejsce - Artur Kłóska z Brennej Leśnicy oraz najpiękniejszą koronę, wieniec lub kompozycję dożynkową.

W kategorii „wieńce płaskie”: III miejsce zajęło KGW Żabnica gm. Węgierska Górka pow. żywiecki (nr 17), II miejsce zajęło KGW Zabłocie gm. Strumień pow. cieszyński (nr 14) i I miejsce zajęło KGW Zaborze gm. Chybie pow. cieszyński (nr 15).

W kategorii „korony”: III miejsce zajęło KGW Międzyrzecze Dolne gm. Jasienica pow. bielski (nr 10), II miejsce zajęło KGW Czaniec gm. Porąbka pow. bielski (nr 5) i I miejsce zajęło KGW Koniaków gm. Istebna pow. cieszyński (nr 9).

W kategorii „kompozycje współczesne”: III miejsce zajęło KGW Mnich gm. Chybie pow. cieszyński (nr 11), II miejsce zajęło KGW Zbytów gm. Strumień pow. cieszyński (nr 16) i I miejsce zajęło KGW Chybie gm. Chybie pow. cieszyński (nr 3).

Wtedy też na scenie zaczęły się przygotowania do koncertu gwiazdy wieczoru, a zabawa przeniosła się na Park Turystyki – tam przygrywały dwie kapele: „Nowina” z Zaolzia oraz „Wisła” z Wisły. O godzinie 20:30 rozpoczął się koncert zespołu „DE MONO”, który nie tylko zgromadził tłumy, ale w tych tłumach wzbudził same pozytywne emocje. Po zakończonym koncercie, pod namiotem za Amfiteatrem odbył się jeszcze trwający do późnych godzin nocnych dożynkowy festyn, który zamknął, ten długi i pełen atrakcji dzień, klamrą dobrej zabawy.

Od początku do końca nad

sprawnym przebiegiem kolejnych punktów programu czuwali znakomici konferansjerzy: Aneta Legierska i Szymon Pilch, którzy stworzyli zgrany duet i z wielką klasą oraz poczuciem humoru przeprowadzili uczestników przez całe dożynkowe zamieszanie.

Podsumowując tegoroczne dożynki, pragniemy wyrazić słowa gorących podziękowań, które kierujemy w różne strony. Po pierwsze – dziękujemy mieszkańcom Brennej i Górek za ich obecność, wyrozumiałość i wsparcie na wielu etapach organizacji wydarzenia. **Bardzo dziękujemy rolnikom – tym z naszej gminy, ale też tym z gościnnych gmin** – to dzięki Wam tegoroczny korowód był tak długi i bogaty, a dzięki waszej całorocznej ciężkiej pracy dożynki, jako takie, w ogóle mają sens. **Dziękujemy Starostwu Powiatowemu w Cieszynie za ogromne zaufanie i wspólną pracę nad programem tych powiatowo-gminnych uroczystości.** Dziękujemy szanownym Gościom za przyjęcie zaproszenia i uświetnienie Dożynek w Brennej swoją obecnością.

Dziękujemy artystom, którzy zaprezentowali się na scenie i w parku – byliście wszyscy wspaniali. Ogromnie dziękujemy też sponsorom, którzy bardzo wymiennie, finansowo wsparli nasze wysiłki przy planowaniu najważniejszej tego lata imprezy w Brennej: JY POLAND sp. z o.o., Widokownia Brenna, SkiDolina Brenna, Nasiona Holeksa Krzysztof, Hotel Kotarz, KamTex Adam Bojda, Kamieniołom Barwałd, Całoroczne Domy Drewniane i Murowane Moskała, ZS Ogrodzenia Sikora.

Wreszcie, na koniec, dziękujemy pracownikom technicznemu i porządkowemu, których praca zaczęła się na długo przed „godziną zero” i skończyła długo po tym, jak festyn w Parku Turystyki dobiegł końca.

To był intensywny sezon, a Powiatowo-Gminne Dożynki Ekuimeniczne w Brennej stały się jego kwintesencją. Jeszcze raz dziękujemy i do zobaczenia za rok!

Pracownicy Ośrodka Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna

OPKiS, Anna Musioł
Foto: OPKiS Brenna & UM Skoczów

Sponsor PLATYNOWY:

Sponsor ŻELĄTY:

Sponsor SREBRNY:

Sponsor BRĄZOWY:

Srebrna Ciupaga dla „Brennej”

Środek lata zawsze jest apogeum festiwalu folklorystycznych w Polsce i na Świecie. Dla nas – górali – te najważniejsze to Festiwal Folkloru Górali Polskich w Żywcu, odbywający się podczas Tygodnia Kultury Beskidzkiej, oraz Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem. W tym roku na scenach obydwu tych festiwali zagościł Zespół Regionalny „Brenna” im. Józefa Macha i bardzo mocno zaakcentował tam swoją obecność.

Choć skład jury w Żywcu nie przyznał breneńskim góralom Żywieckiego Serca, uwierzył w program, który zaprezentował, a była to „zabawa przy wiatrce na 1 moja”. A wraz z wiarą, wydelegowali naszych krajan na festiwal w Zakopanem. Ten drugi odbył się pomiędzy 16 a 22 sierpnia, a oprócz „Brennej” wzięły w nim udział następujące zespoły: z Polski: Dolina Mszanki, Giewont, Przyszowianie. A spoza granic naszego kraju: Autentyczny Zespół Folklorystyczny z Topoli w Bułgarii, Escola de Música i Danses de Mallorca z hiszpańskiej Majorki, Albayan & Kinanthi Budaya z Indonezji, Zespół Artystyczno-Kulturalny „ISA BOLETINI” z Kosowa, Escena Mexico Compania de Danza

z Meksyku, Zespół Folklorystyczny „MĂRIȘANA” z Rumunii, Zespół Kud „Prvi Partizan” Uzice z Serbii, zespół folklorystyczny Krivany – Torysa ze Słowacji, Towarzystwo Folklorystyczne Lancova Vas ze Słowenii, Zespół tańca ludowego „Kordon” z Turcji oraz Zespół Tańca Alba Regia z Węgier. To same najlepsze zespoły z całego świata!

Festiwal składa się z wielu aktywności. Oprócz występów konkursowych, zespoły biorą udział w paradach, korowodach, konferencjach prasowych, spotkaniach z władzami, a także przede wszystkim – międzynarodowych spotkaniach integracyjnych, gdzie razem tańczą, śpiewają i bawią się – bo

tego folklor wszędzie jest pełen, nie trzeba znać języków.

Ostatecznie nasi reprezentanci wywalczyli sobie za swój występ Srebrną Ciupagę oraz Nagrodę Burmistrza Miasta Zakopane. Tegoroczna ciupaga dołączy do trzech, które „Brenna” zgromadziła w minionych latach. Wyróżnienie w konkursie kapel zgarnęła również kapela zespołu. Serdecznie gratulujemy kierownicze zespołu – Pani Barbarze Haltof, kierownikowi kapeli – Michałowi Szarcowi oraz wszystkim członkom „Brennej”. Dziękujemy za Waszą pracę na rzecz naszej kultury!

OPKiS, Anna Musioł

Przywrócić wełnie zapomnianą wartość

Czym jest dla współczesnej Brennej pasterstwo? Jaki jest sens w przywracaniu tradycyjnych umiejętności obróbki wełny? Nie robienia na drutach czy szydełku, czym można się pochwalić na Instagramie, ale gręplowania, przędzenia, filcowania, tkania i naturalnego farbowania. Jak, komu i w czym to się może jeszcze przydać? Czy można na takich doświadczeniach pogłębiać lokalną wspólnotę? Czy nie łatwiej pogodzić się z faktem, że w Brennej, jak i w całej Europie wełna stała się kłopotliwym efektem ubocznym hodowli owiec, o której przypomina już tylko łagodny krajobraz otaczających wieś łąk i hał. Obudzona tożsamość może przynieść pamięć biedy i ciężkiej pracy, o której zwykle chce się zapomnieć...

Odpowiedzi na te niełatwe pytania i dylematy szuka Fundacja „Dobra Zagroda” w projekcie „Od owiec do Brennej. Tradycja dla wspólnoty”. Mimo że w centrum dawnej pasterskiej wsi niezmiennie kręci się rozrywkowy interes, a na straganach królują syntetyczne owieczki z Chin - w Koziej Zagrodzie organizowane są warsztaty przypominające tradycyjne i niegdyś powszechne, a już zapomniane techniki. W spotkaniach uczestniczy coraz więcej dziewcząt i kobiet, nie tylko z Brennej, powiatu cieszyńskiego czy śląskiego województwa, ale nawet spod Wrocławia. Rozumieją, jak unikalne walory ma wełna i samo rzemiosło. Trzeba je poznać, zrozumieć, samemu doświadczyć, żeby móc przekazać dalej

i zachęcić kolejne osoby. Czynności wydają się proste - pranie, czochranie, gręplowanie, przędzenie, filcowanie, tkanie, barwienie. Wszystko znajome, w końcu w Brennej był folusz i dom tkacza, ale to już historia. Do prowadzenia warsztatów trzeba było znaleźć mistrzynię spoza Brennej. Wspólne warsztaty przynoszą nie tylko umiejętności, ale też opowieści, dzięki którym odkrywamy, jak wiele nas łączy.

Rozpoczęty w czerwcu projekt przekroczył już półmetek, ale wciąż wiele przed nami. Serdecznie zapraszamy do udziału w konferencji on-line „Potencjał uśpiony w wełnie”. Już 19 września poznamy nie tylko lokalną historię pasterstwa, ale będziemy mogli spojrzeć na wełniane rzemiosła z punktu widzenia niematerialnego dziedzictwa kultury, antropologii, wzornictwa a nawet neurologii. Wśród zaproszonych gości znani

i lubiani eksperci: dr Małgorzata Kiereś, dr Lubomira Trojan, dr Agnieszka Sobiegała, Ewa Gołębiewska i Rafał Marchlewicz.

W pierwszą sobotę października (5 X) w ostatnim już spacerze historyczno-przyrodniczym zobaczymy baczówkę Józefa Kawika.

19 października otworzymy wystawę podsumowującą projekt i zaprosimy na spektakl Domu Niezwykłych Opowieści - oba wydarzenia w Beskidzkim Domu Zielin „Przytulia”.

W tym momencie zwracamy się z serdeczną prośbą i zachętą o dzielenie się opowieściami rodzinnymi i zdjęciami. Jesteśmy niezmiernie ciekawi, jakie miejsce wełna zajmowała w Waszych domach. Zapraszamy do kontaktu telefonicznego 501 204 691 lub mailowego dobrazagoda@gmail.com.

Więcej szczegółów o nadchodzących wydarzeniach:

www.folusz.org/nasze-projekty/

Partnerami Projektu są Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Brennej, Beskidzki Dom Zielin „Przytulia”, Dom Niezwykłych Opowieści, Centrum Pasterskie w Koniakowie, Muzeum Beskidzkie w Wiśle i Muzeum na Grapie w Jaworzynie.

Projekt „Od owiec do Brennej. Tradycja dla wspólnoty” jest współfinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury Kultura – Interwencje. Edycja 2024

56 Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Artystycznych

W dniach 5-7 lipca 2024 r., na scenie breńskiego Amfiteatru im. Elżbiety Bauer, po raz 56 odbył się Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Artystycznych. Ta barwna oraz pełna pasji impreza, to prawdziwe święto miłośników folkloru oraz tradycji o wiejskim charakterze i rodowodzie. Przez trzy festiwalowe dni, na deskach amfiteatru zaprezentowało się ponad tysiąc osób - reprezentantów kapel, grup śpiewających i zespołów folklorystycznych z całego Województwa Śląskiego. Artyści-amatorzy zademonstrowali bogaty repertuar dawnych pieśni wykonywanych a cappella lub z akompaniamentem, jak też różnorodność tańców, strojów, gwary i zwyczajów swojego regionu. Entuzjazm i zaangażowanie, jakie wkładali w swoje występy, były naprawdę godne podziwu.

Jury, składające się z profesjonalistów z dziedziny kultury ludowej, miało naprawdę trudne zadanie wyboru najlepszych. Przewodnicząca Krystyna Pieronkiewicz-Pieczko (etnografka, kierowniczka Działu Etnografii Muzeum Śląskiego w Katowicach), dr hab. Magdalena Szyndler (folklorystka, etnomuzykolożka Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie), dr Mariusz Pucia (etnomuzykolog, dyrygent, adiunkt w Katedrze Muzykologii Uniwersytetu Opolskiego), Sławomir Ślósarczyk (choreograf, kierownik Regionalnego Zespołu Pieśni i Tańca „Bestwina”), oraz Bogusław Lalik - sekretarz, skrupulatnie oce-

niali każdy występ, zwracając uwagę na oddanie tradycji, wykonanie i autentyczność artystów. W tym miejscu pozwalamy sobie wtrącić, że jurorzy docenili występ Zespołu Regionalnego „Brenna” im. Józefa Macha oraz kapeli zespołu, przyznając im I miejsce w kategorii zespołów regionalnych oraz I miejsce w kategorii kapel. Serdecznie gratulujemy sukcesu!

W międzyczasie, przez cały ten czas na terenie parku odbywały się warsztaty z choreografii scenicznej oraz warsztaty z podstaw emisji głosu dla choreografów i członków zespołów, prowadzone przez doświadczonych instruktorów. Dodatkową atrakcją dla wszystkich, były pokazy sztuki ludowej, a także warsztaty malowania drewnianych zabawek. Na zakończenie każdego dnia przeglądu mogliśmy wysłuchać koncertów artystów bardziej znanych szerokiej publiczności. Dla integracji uczestników przeglądu, zarówno tych występujących, jak i oglądających, zorganizowane

było ognisko z muzyką – do biesiady przygrywała niezawodna Kapela „Maliniorze”, pieczeniem kiełbasy i tańcami. Stanowiło to doskonałą okazję do nawiązania nowych znajomości i wymiany doświadczeń.

Chcielibyśmy podziękować Regionalnemu Ośrodkowi Kultury w Bielsko-Białej za owocną współpracę, która pozwoliła na zorganizowanie tego nietuzinkowego wydarzenia. Wyrazy uznania kierujemy również do Jury za ich zaangażowanie i profesjonalizm oraz do wszystkich zespołów za ich udział i niesamowite występy. Tegoroczny przegląd był nie tylko świętem folkloru, ale również pięknym przykładem wspólnego działania na rzecz zachowania i promowania tradycji.

Zapraszamy do zapoznania się z wynikami przeglądu, które dostępne są na stronie: www.rok.bielsko.pl

Raz jeszcze serdecznie gratulujemy wszystkim Laureatom i Wyrońnikom!

OPKiS, Izabela Piór

Twórcza przestrzeń, sztuka pod chmurką

Ośrodek Kultury, Promocji i Sportu Gminy Brenna, zorganizował tego lata dwa wyjątkowe plenery artystyczne. Pierwszym z nich był plener malarski skierowany do dzieci, drugim plener rzeźbiarski. Oba wydarzenia były kontynuacją działań w ramach trwałości projektu „Za woniom drzewa” i doskonałą okazją do twórczej pracy w inspirującym, naturalnym otoczeniu.

Plener malarski

W dniach 24-28 czerwca 2024 „Pod Brandysem” w Górkach Wielkich odbył się plener malarski pt. „To, czego nie widać”. Był on kontynuacją cyklu plenerowych warsztatów malarskich, inspirowanych baśnią „Kłopoty Kacperka góreckiego skrzata” autorstwa Zofii Kossak. Opowieść ta, osadzona w malowniczej scenerii Dworu w Górkach Wielkich, doliny rzeki Brennicy oraz okolicznych gór i lasów, stała się motywem przewodnim wszystkich kolejnych warsztatów. Mimo to, obrazy natchnione baśniowym światem Kacperka za każdym razem są inne. Każdego roku mali artyści wykazują się niesamowitą wyobraźnią i kreatywnością, dzięki czemu prace, które powstają podczas warsztatów,

są pełne magii, tajemnicy i pomysłowości.

Plener poprowadziła Joanna Kałdan, absolwentka Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Dzięki jej profesjonalnemu podejściu i doświadczeniu, dzieci miały okazję zgłębiać tajniki malarstwa, tworząc zarówno mniejsze, eksperymentalne prace w technice akwarelowej, jak i jedną dużą pracę malarską na płótnie. Zajęcia z panią Asią były nie tylko okazją do nauki i rozwijania talentów, ale także do integracji i wspólnego spędzania czasu na łonie natury.

Każdy dzień pleneru przynosił nowe wyzwania i inspiracje. Dzieci z entuzjazmem malowały zarówno postaci i sceny z baśni Zofii Kossak jak i wymyślone przez siebie stworzenia umiejscowione w góreckich pejzażach, korzystając z różnych technik i materiałów. W atmosferze twórczej wolności i radości, młodzi artyści odkrywali swoje zdolności i rozwijali indywidualny styl. W najbliższym czasie planowana jest wystawa prac wykonanych podczas pleneru, na którą już teraz serdecznie zapraszamy. Będzie to doskonała okazja, aby podziwiać efekty

pracy naszych malarzy i zobaczyć, jak ich wyobraźnia ożywia świat magicznych stworzeń z baśni Zofii Kossak. Wystawa mamy nadzieję będzie cieszyć się dużym zainteresowaniem, przyciągając zarówno rodziny uczestników, jak i miłośników sztuki z całej okolicy.

Plener malarski „To, czego nie widać” okazał się nie tylko wartościowym doświadczeniem edukacyjnym, ale także przygodą dla wszystkich uczestników. Jesteśmy przekonani, że stanie się dla nich pierwszym krokiem na drodze do osiągnięcia życiowych sukcesów.

Plener rzeźbiarski

W dniach 5-9 sierpnia 2024 odbył się IV Plener Rzeźbiarski pod hasłem „Górska rapsodia na dłuto i pilarkę”. Na wydarzenie co roku zapraszani są rzeźbiarze z Polski i Słowacji, którzy przez pięć dni tworzą dzieła sztuki inspirowane lokalnym folklorem. Głównym punktem tegorocznego pleneru była wspólna praca nad wyjątkową rzeźbą. Przy tej okazji, pomysłodawcy postanowili wzbogacić przestrzeń o nową atrakcję dla turystów która stanie prawdopodobnie w Parku Turystyki w Bren-

nej. Zaprojektowaliśmy kolektywnie ławkę ozdobioną postaciami charakterystycznymi dla regionu. Bohaterami tej niecodziennej, artystycznej instalacji są „Hanka i Wojtek” w tradycyjnych strojach, choć w grę wchodziła również postać gazdy Brennicy - legendarny Utopiec. Będzie ona nie tylko służyć odpoczynkowi, ale stanie się również symbolem łączącym przeszłość z teraźniejszością, naturę z kulturą, sztukę z codziennością.

Drewno - materiał z którego powstała - stanowi nieodłączny element tożsamości regionu. Jest „żywą tkaniną natury”, której struktura, słoje, sęki stają się dziełem sztuki i kroniką czasu. Miękkie w dotyku, a jednocześnie twarde i trwałe. Bywa schronieniem, źródłem dźwięków, zapachów... W rękach artystów i rzemieślników, drewno ożywa na nowo, przybierając kształty marzeń, przeobrażając się w figury, które będą cieszyć oko mieszkańców i gości odwiedzających park przez lata. Z Hanką i Wojtkiem można sobie od te-

raz zrobić pamiątkową fotografię. Zwieńczeniem pleneru jest więc wyjątkowa ławka! Mamy nadzieję, że stanie się nową atrakcją turystyczną Brennej, łącząc w sobie ducha tradycji z nowoczesnym podejściem do sztuki użytkowej, stając się symbolem gościnności i artystycznego ducha Brennej. Wśród twórców tegorocznego pleneru znaleźli się:

Bogumiła Canibol - rzeźbiarstwo jest jej pasją. W drewnie pracuje piłami łańcuchowymi, a jej ulubionym tematem są anioły oraz postacie z bajek i legend. Bierze udział w wielu eventach rzeźbiarskich w Polsce i za granicą podczas których zdobyła liczne nagrody. Tworzy również z ceramiki i zgłębia inne techniki tworzenia m.in. paper mache, masa solna, filcowanie, decupage.

Anna Koniecka - od najmłodszych lat wykazywała chęć tworzenia. Drewno jako materiał rzeźbiarski skradło jej serce. Naukę odebrała na Uniwersytecie Śląskim w Cieszyźnie, m.in. na wydziale Edukacja

artystyczna w zakresie sztuk plastycznych. Obecnie pracuje lokalnie w Pracowni Snycerskiej w Górkach Wielkich.

Ireneusz Canibol - emerytowany górnik, zainspirowany pracami żony odnalazł żyłkę do rzeźbiarstwa. Lubi tworzyć przedmioty użytkowe, które efektownie ozdabia postaciami z baśni i legend. Uczestniczy w licznych plenerach rzeźbiarskich w Polsce oraz za granicą. Jego prace spotkać można w parkach wielu miejscowości zarówno w Polsce jak też w innych krajach.

Wojciech Kot - mieszkaniec Pogorza, pasjonuje się szeroko pojętą kulturą i sztuką ludową, szczególnie folklorem ziem górskich i budownictwem góralskim. Od kilku lat zajmuje się rzeźbą w drewnie i snycerstwem regionalnym. W wolnych chwilach, żeby być bliżej przyrody biega, jeździ na rowerze i chodzi po górach.

OPKiS, Izabela Piór

Złot pojazdów zabytkowych

W dniu 14 lipca 2024 na terenie Parku Turystyki w Brennej odbył się Złot Pojazdów Zabytkowych, współorganizowany przez Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu w Brennej oraz Automobilklub Cieszyński. To wydarzenie przyciągnęło wielu miłośników motoryzacji, oferując wszystkim uczestnikom niecodzienne wrażenia i moc atrakcji. W czasie zlotu zaprezentowało się 35 załóg samochodów zabytkowych oraz 3 motocykle sprzed lat. Uczestnicy mogli podziwiać pięknie odrestaurowane pojazdy, które z dumą prezentowały swoje wie-

kowe wdzięki i przyciągały uwagę licznych widzów. Każdy z pojazdów miał naturalnie swoją unikalną historię, stanowiąc prawdziwą ucztę nie tylko dla oczu, co dodawało całemu wydarzeniu jeszcze więcej uroku i nostalgii.

Program zlotu obejmował również emocjonujące konkurencje sprawnościowe. Jedną z nich był slalom z jajkiem w alko-goglach, który dostarczył wiele śmiechu i radości zarówno uczestnikom, jak i publiczności. Zawodnicy musieli wykazać się nie tylko zręcznością, ale także umiejętnością radze-

nia sobie w trudnych warunkach, co okazało się nie lada wyzwaniem. Ważnym punktem programu był również konkurs „samochodowej elegancji”, który wyłonił najpiękniejsze i najlepiej utrzymane pojazdy zlotu. Jury miało niełatwe zadanie, oceniając zarówno stan techniczny, jak i estetykę pojazdów.

Złot Pojazdów Zabytkowych w Brennej okazał się być nie tylko doskonałą okazją do zaprezentowania pięknych maszyn, ale także do integracji środowiska miłośników motoryzacji oraz mieszkańców i turystów odwiedzających Brenną. Dzięki wysiłkom Automobilklubu Cieszyńskiego i OPKiS, wydarzenie przebiegło w swobodnej, przyjaznej atmosferze, ale pełnej ogromnej pasji przy wspólnym podziwianiu motoryzacyjnych perełek. Już teraz czekamy na kolejny zlot, mając nadzieję, że stanie się on równie udanym i niezapomnianym wydarzeniem i na stałe zagości w kalendarzu letnich imprez.

OPKiS, Izabela Piór

Święto słowiańskich zwyczajów i muzyki

Jubileuszowa, 10. edycja Słowiańskiej Nocy Folkmetalowej była kulminacyjnym punktem programu „Dni dawnych kultur” odbywającym się od lat w Parku Turystyki w Brennej. Na przestrzeni trzech dni, miłośnicy słowiańskich tradycji oraz ciężkiej muzyki inspirowanej folklorem mogli cieszyć się koncertami, opowieściami, pokazami i pełną magii, historyczną atmosferą słowiańskiej wioski. Na ten wyjątkowy weekend zjechały do Brennej liczne rzesze fanów wczesnego średniowiecza oraz muzyki folkmetalowej, bawiąc się wspólnie na jednym z najważniejszych wydarzeń w kalendarzu kulturalnym regionu.

Wiedźmy kontra Demony

Już od pierwszego dnia imprezy można było przenieść się w czasie za sprawą dwóch wyjątkowych spotkań. Pierwsze odbyło się w Beskidzkim Domu Zielin „Przytulnia”, gdzie gościem był David French, znany z tłumaczeń sagi „Wiedźmina” Andrzeja Sapkowskiego na język angielski. Wieczorem przy ognisku wszyscy chętni mogli wziąć udział w intrygującym wykładzie dotyczącym demonologii słowiańskiej

i ludowej pt. „WIEDŹMA KONTRA DEMONY. SŁOWIAŃSKIE METODY ZWALCZANIA ZŁEGO”. Prelekcję poprowadziła ekspertka z „Zielarni Jurajskiej”, która w fascynujący sposób opowiadała o dawnych wierzeniach, metodach ochrony przed złymi mocami oraz roli wiedźm w słowiańskiej kulturze.

Życie w Słowiańskiej wiosce

Kolejnego dnia, od samego rana zanurzyliśmy się w autentycznym klimacie słowiańskiej wioski. Bielska Drużyna Najemna „Svantevit”, grupa rekonstrukcji historycznej, odtworzyła życie codzienne sprzed wieków, prezentując obozowe scenki rodzajowe, tradycyjne stroje oraz różnorodne pokazy rzemiosła. W ramach warsztatów można było zobaczyć, jak wyglądała produkcja przedmiotów codziennego użytku, a także spróbować własnych sił w rękodziele. Nie zabrakło również emocjonujących pokazów walk wojów, które były jedną z głównych atrakcji tego wydarzenia. W historycznym klimacie toczyły się zmagania siłowe, zabawy w stylu dawnych plemion oraz rywalizacje zręcznościowe, w których mogli wziąć udział zarówno doro-

śli, jak i dzieci. Bielscy rekonstruktorzy z „Svantevita” zorganizowali także liczne gry i zabawy historyczne, wprowadzając publiczność w tajniki życia wojowników oraz tradycje słowiańskich plemion. Prawdziwą atmosferę słowiańskiego święta można było poczuć dzięki zespołowi „Żniwa” z Wrocławia, prezentującemu w międzyczasie muzykę inspirowaną średniowiecznym folklorem.

X Święto Folk Metalu

Najważniejszą pozycją weekendowej ramówki były wieczorne koncerty. Na scenie pojawiły się zespoły, które łącząc ciężkie brzmienia z melodyjnymi motywami ludowymi wprowadziły uczestników w unikalny klimat folk-metalowej, energetycznej nocy. Każdy z zespołów wniósł do programu coś innego, osobliwego. Wystąpili między innymi: nasz rodzimy Radogost (który ma tu grono swych wiernych fanów), Sójki (wschodzące gwiazdy śpiewu tradycyjnego), Odraedir z Czech, Łysa Góra (okraszone białym śpiewem energetyczne aranżacje, poruszające teksty, etniczne brzmienie, nowoczesny przekaz), Finsterforst z Niemiec (grają-

cy naprawdę ciężki metal) oraz polsko-norweska grupa Wandal (dawne instrumenty, odjazdowe stroje, zaprezentowali „wyczesane show”). Gwiazdą tegorocznej edycji był zespół Hamradun, który przyjechał do nas aż z Wysp Owczych (oddalony jakieś 2500 km archipelag na Oceanie Atlantyckim, będący autonomicznym terytorium Królestwa Danii). Był to ich pierwszy koncert w Polsce, a tłumom fanek i fanów bawiących się pod sceną zdecydowanie przypadł do gustu melodyjny, egzotyczny folk Farerów, mocno doprawiony ciężkim brzmieniem. Zadowoleni ze swojego występu artyści, podkreślali niesamowitą energię breńskiej publiki i pozytywną atmosferę całego festiwalu. Ta noc była jak zawsze widowi-

skiem radości, przyjaźni, wspólnego headbangingu, braterstwa i dobrej zabawy.

Spotkania z Historią

W trakcie festiwalu odbyły się również dwie ważne prelekcje historyczne, które zgromadziły wielu słuchaczy. Pierwsza z nich, „Niezwyczajna historia niezwykłej krainy, czyli o Księstwie Cieszyńskim”, była spotkaniem z dr. Michaeliem Morysem-Twarowskim oraz Wojtkiem Grajewskim, którzy w ciekawy sposób opowiedzieli o bogatej historii regionu. Druga prelekcja, „Od Wielkiego Kruka do Mieszka Pierwszego, czyli tysiąc lat zapomnianej historii ziem polskich”, przeniosła uczestników w czasy początków państwowości polskiej, przybliża-

jąc mniej znane wątki z dziejów naszych przodków.

Dni Dawnych Kultur oraz Słowiańska Noc Folk-metalowa w Brennej to wydarzenie, które na stałe wpisało się w kalendarz miłośników historii, rekonstrukcji oraz Folk-Metalu. Trzy dni pełne atrakcji, od rekonstrukcji życia codziennego, przez pokazy rzemiosła i walk, po żywiołowe koncerty i fascynujące wykłady, sprawiły, że uczestnicy mogli doświadczyć niezwykłej podróży w czasie i przestrzeni. To święto tradycji, które łączy pasjonatów dawnych kultur, wyznawców hard beats, a także przedstawicieli różnych pokoleń

OPKiS, Izabela Piór

Reklama w miesięczniku „Więści z nad Brennicy”

½ strony – 200 zł netto

1 strona – 400zł netto

10gr/szt. netto – inserty lub ulotki

możliwość przygotowania projektu

Redakcja: gazeta@brenna.org.pl

Lato utkane ziołami

W powietrzu czuć już jesień. Jarzębiny uginają się od owoców, nawłocie kładą się pod ciężarem kwiatów, liście na breńskich groniach z wolna żółkną, a gdy żółkną, szybko pokolorują się też i na inne kolory. Wieczory zrobiły się długie i chłodne. W sam raz, by w spokoju wspominać upalne lato, pełne wielu wydarzeń w „Przytulii”.

Dla nas wakacyjny sezon otworzyły warsztaty z okazji najkrótszej nocy w roku – Nocy Świętojańskiej. Odbývają się co roku i co roku sala jest pełna. W tym roku 22 czerwca około 40 osób uplotło kwietne i zielne wianki oraz ozdobiło tradycyjne, odpustowe pierniki – takie, z jakimi nasi dziadkowie chadzali do naszych babć, jak się galanili. Wdzięczna tematyka i doskonała okazja, by opowiedzieć o tym, jaką rolę grały zioła w obrzędowości Górali Śląskich. Korzystamy z niej, ilekroć się nadarza.

28 czerwca pomogłyśmy Gminnej Bibliotece Publicznej w Brennej w organizacji I Maratonu Czytania „po naszymu”. W góreckim „Mikroklimacie” ponad 30 osób przez prawie 3 godziny czytało fragmenty tekstów wybitnego pisarza, wieloletniego nauczyciela góreckiej szkoły – Walentego Krzyszczaka. Dziękujemy za zaproszenie!

Wszyscy znają już w Bren-

nej cykl „Dzieciaki Rządzą”, który zwykle odbywa się na Amfiteatrze. W tym roku z ogromną radością przyjęliśmy wiadomość, że pierwsze spotkanie z cyklu odbędzie się u nas! 30 czerwca człowiek z kosmosu – Gadający Świstak – gawędziarz, gadacz, opowiadacz – zabrał dzieci do samego serca opowieści o bohaterskich królikach.

W połowie lipca wzięliśmy się za muzykowanie. Udało nam się ściągnąć do Brennej kobietę absolutnie niezwykłą – Annę Brodę. I, choć dla nas, steloków, nazwisko to jest znane, a Ania pochodzi z „tej muzycznej rodziny Brodów”, nie jest to ta sama „muzyczna rodzina Brodów”, z której pochodzi Józef Broda, Jozsko Broda czy Kasia Broda-Firla. Ale historie tych dwóch rodzin są naprawdę niezwykle... I kto wie, może je kiedyś w „Przytulii” przepleciemy? Ale zanim to nastąpi, mogliśmy się cieszyć koncertem „Opowieści z wiatru i wody”, skierowanym do najmłodszych. Z kolei po koncercie zaprosiliśmy wszystkich na wielkie lawendobranie – mamy nadzieję, że te bukiety całe lato pachniały w Waszych domach.

Od kilku już lat bierzemy też udział w cyklu „Dotknij Tradycji”. To szansa dla gości indywidualnych, by skorzystać z zajęć i warsz-

tatów, zwykle dedykowanych grupom zorganizowanym. Robiliśmy breńskie napary ziołowe, sole kąpielowe, kadzidełka, zieleniki, druk botaniczny... Słowem – dla każdego coś.

We współpracy z Domem Niezwykłych Opowieści, a szczególnie pomysłodawczynią – Agatą Majewską-Pilch – przeprowadziliśmy dwa upiorne spacer – Ghost Tour'y. Wędrując po Brennej pozwoliliśmy się naszym gościom troszkę pobać, wyobrazić sobie utopce, nocnice, duchy, których lokalne legendy są pełne.

„Przytulia” dołączyła w tym roku również do coraz szerzej organizowanych „Dni Dawnych Kultur i Słowiańskiej Nocy Folkmetalowej”. Jak dołączyliśmy? A no gościliśmy w naszych progach Davida Frencha – mieszkającego w Górkach Wielkich tłumacza sagi „Wiedźmin” A. Sapkowskiego. Tłumek ciekawskich ledwo się nam zmieścił pod dachem. Wyszło świetnie, również za sprawą prowadzących – Doroty i Wojtka Grajewskich.

W sierpniu przyszedł czas na „Święto Zielin”. Choć w tym roku skromniejsze, niż w roku stulecia naszego budynku, i tak było świetnie. Zbudowałyśmy go na zapałach. Beata Choma przeprowadziła warsztaty z robienia aromate-

rapeutycznych bransoletek z lawy, która doskonale wchłania olejki eteryczne. Później odbyły się też warsztaty kadzidlarskie. Sala wystawowa pachnie do teraz.

Kolejnym nowum było dołączenie do akcji „Dzień architektury drewnianej w województwie śląskim”, organizowanej przez Narodowy Instytut Dziedzictwa. Z tej okazji wstęp do „Przytulii” był darmowy, a opowieść snuta przed

zwiedzającymi w sposób szczególny dotykała tematyki historii budynku, jako obiektu architektonicznego.

Wreszcie... Przyszły Dożynki. W tym roku przeogromne, bo świętowane z całym powiatem. I one zamknęły nam ten przebogaty, gorący sezon. Dziękujemy wszystkim, którzy byli z nami. Naszym Gościom – tym odświętnym i tym codziennym. Pracownikom, którzy w pocie

czoła walczyli dzień po dniu o urodę wszystkich wydarzeń. Spółdzielni Brenna, która w ramach patronatu ugościła Annę Brodę oraz Manufakturze Smaku, za sponsorowanie pysznych lukrów na odpustowe pierniki. Bez Was byłoby o wiele, wiele ciężiej!

OPKiS, Dorota i Hanka
z BDZ „Przytulia”

„Nie było nas, był las, nie będzie nas, będzie las” - podsumowanie projektu Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Brennej

Nasz projekt „ Nie było nas, był las, nie będzie nas, będzie las” sfinansowany ze środków projektu „UTW dla społeczności „będącego częścią programu „Uniwersytety Trzeciego Wieku” Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności i Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „ę” mikrograntem w wysokości 4500 zł, rozpoczęliśmy od edukacji ekologicznej. To nie pierwsze nasze spotkanie z tematem, ale jakże znaczą-

ce i ważne.

Tym razem zobaczyliśmy w „Przytulii” film pt. „SOS dla Ziemi”. Tu Ziemia opowiadała nam o miłości. My ludzie niekoniecznie rozumiemy, co to miłość do Ziemi i systematycznie ją kaleczymy i niszczymy. Film wywołał dyskusję, ale i smutek, że tak wiele wiemy, ale niestety efekty pozytywnych zmian są słabo widoczne. W związku z tym podjęliśmy kilka ważnych po-

stanowień.

Zaczynamy poprawę
zawsze od siebie.

Dbamy o najbliższe
otoczenie i poznajemy je.
Budujemy świadomość
ekologiczną własną
i naszego otoczenia.
To nasz priorytet na dziś
i następne lata.

W lepszym rozumieniu problemu pomógł nam wybitny leśnik, zakochany w przyrodzie pan Wiktor Naturski. Odbyliśmy wspólnie spacer po okolicy i poznaliśmy jej tajemnice. Dziękujemy serdecznie Panu Witoldowi za szerzenie świadomości ekologicznej nie tylko wśród nas, ale też wśród młodego pokolenia, w którego rękach pozostawimy naszą piękną planetę.

Bardzo ważnym czasem każdego roku jest dla nas Dzień Matki Ziemi, w którym nie tylko dyskutujemy o potrzebach naszej Ziemi, ale też dzielimy się jej darami – sadzonkami, rozsadami, nasionami, cebulkami. Dzielimy się też wiedzą ogrodniczą, czasopismami na ten temat i wychwalamy Matkę Ziemię w piosenkach i wierszach. Tworzymy listę postanowień. Poszerzamy wiedzę z zakresu ekologii, poznajemy też podstawowe zagadnienia z zielarstwa.

Naszą przewodniczką w tym zakresie była i mamy nadzieję, że w dalszym ciągu będzie znana w regionie zielarka, naturoterapeutka i fitoterapeutka Magdalena Mildner. Osoba z ogromną wiedzą, wspaniałą osobowością i umiejętnością przekazywania tak wielu cennych informacji.

Na pierwszym wspólnym spotkaniu omówiliśmy najczęściej wy-

stępujące choroby i dolegliwości. Poznaliśmy sposoby naturalnego radzenia sobie z nimi z wykorzystaniem ziół, toników, soków, leków homeopatycznych. Była to ogromna dawka wiedzy, pokory i wdzięczności dla naszej Matki Ziemi, która obdarowuje nas tyloma naturalnymi roślinami, ratującymi nasze zdrowie.

Kolejne kwietniowe spotkanie dotyczyło zielarstwa, ale z historycznego punktu widzenia. Tym razem wzbogaciła naszą wiedzę Pani Dorota Greń-Grajewska. Nasi przodkowie od zawsze korzystali z zasobów przyrody, ale niestety zielarkom w dawnych czasach nie było tak łatwo, często były prześladowane, a w ekstremalnych sytuacjach palone na stosie, jako czarownice. Opowieści Pani Dorotki robiły wrażenie, a momentami mroziły „krew w żyłach”. Była to bardzo ważna wycieczka w przeszłość.

Kolejne kwietniowe spotkanie z panią Magdą Mildner dotyczyło szeroko pojętej aromaterapii i dobrodziejstw z jej korzystania. Było wonnie i radośnie! Były jeszcze ćwiczenia w samodzielnym stawianiu baniek, stosowanie akupresury dla zdrowotności i samodzielnego robienia kremów z czystych ekologicznych produktów.

W projekcie, który realizujemy

ważnym aspektem jest wsparcie, jakie możemy dawać potrzebującym osobom w naszym środowisku. W związku z tym, podjęliśmy współpracę z Fundacją Folusz. Tam uczą się i wychowują dzieci specjalnej troski, a nasi koledzy ze Stowarzyszenia wspierają rozwój tych dzieci, prowadząc z nimi zajęcia artystyczne z zakresu ceramiki i malarstwa. Członkowie naszej społeczności pragnęli lepiej poznać problemy, z jakimi borykają się współczesne dzieci i jakie dotyczą je deficyty. Te tematy przybliżyły nam psycholog Alicja Burda i pedagog - terapeuta Bożena Damek, a prezentacji działań Fundacji Folusz podjęły się jej Prezes Beata Marchlewska i członkinie Zarządu Katarzyna Truszevska i Marta Pałasz.

Odpowiedzieliśmy sobie na niełatwe pytania – jak wspierać dzieci z Zespołem Aspergera, ADHD, autyzmem wybiórczym. Ustaliliśmy wspólne cele i możliwości współpracy.

W następnych miesiącach spotkaliśmy się wszyscy ponownie na wspólnej wyprawie w góry i na zajęciach artystycznych. Mamy nadzieję, że ta współpraca będzie pięknie się rozwijać i da nam obopólną satysfakcję.

Program zamknęliśmy uroczy-

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

stą wspólną wyprawą wszystkich uczestników do Chaty na Grabowej. Tam podsumowaliśmy nasze osiągnięcia, podziwialiśmy wystawę artystyczną stworzoną przez małych artystów ze Stowarzyszenia Folusz i artystów z UTW. Było co oglądać! Prace wywołały zachwyt wielu osób.

Dziękujemy serdecznie Hilaremu Damkowi i Damianowi Wilczkowi za prowadzenie zajęć artystycznych i przygotowanie wystawy.

Piękno Beskidów wychwalali-

śmy poprzez impresje teatralne, poezję i piosenkę.

Całość to owoc pracy wielu sekcji UTW. Dziękujemy prowadzącym te sekcje: muzycznej, z prowadzącym grupę Jurkiem Walusiem, kulturoznawczej z Bożeną Damek, Janną Herzyk i Joanną Kałużą, które program opracowały i przygotowały całość.

Dziękujemy wszystkim aktywnym uczestnikom. Pani Prezes Marii Greń za wsparcie oraz właścicielom Chaty na Grabowej za wspa-

przygotowanie dla nas poczęstunku i przepysznych jagodzianek.

To był piękny, wspólny czas. Rozpoczęte ważne inicjatywy będziemy kontynuować i w dalszym ciągu współpracować ze wspinałymi ludźmi, których mieliśmy szczęście spotkać na swojej drodze.

Dziękujemy za dofinansowanie naszego projektu Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności i Towarzystwu Inicjatyw Twórczych „ę” za pomoc w realizacji.

UTW

Seniorzy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Brennej jako burzyciele leniwej ciszy

Przypominamy, że działamy od lipca 2021 roku, zrzeszamy wszystkich, którzy już nic nie muszą, ale jeszcze chcą czegoś od życia (jedyny warunek ukończone 55 lat). Realizujemy się w takich sekcjach jak: kulturoznawcza, artystyczna, gier i rozrywek umysłowych, brydżowa, robótki ręczne, taneczna, muzyczna, teatralna, rowerowa, nordic-walking, gimnastyka, tenis stołowy, tai -chi, joga. Sekcje te prowadzone są w 80% przez naszych wolontariuszy. Oprócz zajęć w sekcjach organizujemy: wykłady, warsztaty, sportowe seniorskie: zimowe i letnie, wyjazdy na spektakle muzyczne, teatralne, kinowe, na wystawy multimedialne i stałe, wycieczki, spotkania integracyjne.

Czas wakacyjnej przerwy, choć wolny od zajęć, spędzaliśmy też wspólnie. Na początku wakacji,

jako przedstawiciele naszej gminy braliśmy czynny udział w obchodach Dni Babina (na zaproszenie Starosty Babina), a w piątkowe popołudnia nie zabrakło nas w Oficyna Cafe w Grodźcu na koncertach. Były też wyjazdy do teatru i spotkania przy kawie w mniejszych grupkach (nawiązane znajomości i przyjaźnie trzeba przecież pielęgnować). Mamy nadzieję, że zauważy-

liście też naszych reprezentantów w korowodzie dożynkowym. Już niedługo rozpoczynamy kolejny rok naszej działalności, oprócz sekcji, które będą kontynuować swoje zajęcia, będzie trochę więcej wykładów o zdrowiu, co wynika z zawartego porozumienia ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym. W ostatnich dniach z naszej inicjatywy zawiązaliśmy współpracę

w innych Uniwersytetach z naszego regionu, która ma na celu organizowanie wspólnych imprez. W planach realizowane już: trzecia zimowa seniorada, trzeci turniej rozgrywek umysłowych, ale też i nowe np.: jesienny rajd, jesienna senioriada i turniej brydżowy.

Nasza działalność opiera się głównie na organizowaniu studentom wolnego czasu, który wspólnie, a przede wszystkim aktyw-

nie razem spędzamy (i umysłowo i fizycznie). Żeby to realizować nie wystarczą tylko dobre chęci, więc zdobywamy fundusze zewnętrzne z różnych projektów, np.: „Z naturą projektowane”, „Nasze pierwsze kroki w sztuce nie będą ostatnimi”, „Nie licząc lat, wychodzimy w świat”, „Poznajemy Dolinę Sandomierską” i „Beskidy bez granic”, Aktywni +”, „Sprawny umysł, zdrowe ciało- czy to mało?”, „Torba pa-

sterska”, „Był las, nie było nas. Nie będzie nas, będzie las” i bieżący projekt do realizacji: „Zwiedzamy Jurę Krakowsko-Częstochowską”.

Zapraszamy nowych seniorów, którzy tak, jak my, chcą być burzycielami leniwej ciszy, którzy chcą tworzyć społeczność, w której rodzą się nowe pomysły i w której się je realizuje.

Deklaracje do pobrania w Gminnej Bibliotece w Brennej Centrum (w godzinach otwarcia) oraz w BDZ „Przytulnia” w poniedziałki od 16 września do 21 października w godz. 9.00-13.00.

Inauguracja nowego roku akademickiego 2024/25 16 września 2024 r., godz. 10:00 w BDZ „Przytulnia”.

UTW

Między książkami

Bibliomaniak rozstrzygnięty!

W czwartek, 29 sierpnia w Beskidzkim Domu Zielin "Przytulnia", odbyło się uroczyste podsumowanie wakacyjnego konkursu czytelniczego "Bibliomaniak". Celem konkursu, oprócz promocji czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, było również utrwalanie nawyków obcowania z książką. W tym roku konkurs podzielony został na dwie kategorie wiekowe: dzieci w wieku od 7 do 10 lat i młodzież w wieku od 11 do 14 lat. Łączna ilość uczestników z obu bibliotek to 30 osób. Młodzież przeczytała łącznie 632 książki – to wspaniałe osiągnięcie. Zwyciężczyniami z Górek Małych okazały się Tosia Niesyt i Faustyna Bonk, natomiast w Brennej najlepszymi Czytelnikami byli Basia Gałka i Dominik Krzempek. Nagrody i dyplomy wręczyli laureatom pan Dariusz Jakubiec, zastępca wójta gminy Brenna, oraz Rafał Cholewa – dyrektor GBP w Brennej. W tym roku naszym gościem specjalnym był pan Maciej „Kamer” Szymonowicz, twórca Szlaku Beskidzkich Murali, który poprowa-

dził kreatywne warsztaty dla naszych Bibliomaniaków. Serdecznie dziękujemy uczestnikom za czynny udział oraz rodzicom, którzy wspierali swoje pociechy w tym intensywnym czytelniczym czasie. Zapraszamy do biblioteki!

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0

Mamy dobrą wiadomość dla wszystkich, którzy wypatrują nowości książkowych na naszych półkach.

Gminna Biblioteka Publiczna w Brennej otrzymała dofinansowanie w wysokości 11 307 zł na zakup nowości wydawniczych. Dotację otrzymano w ramach „Dofinansowania ze środków finansowych Mi-

nistra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025”, zadania: „Dofinansowania dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków - Priorytet 1, Kierunek interwencji 1.1. w ramach NPRCz 2.0”.

W ramach przyznanych nam środków planujemy zakup wielu nowości i tytułów, które z pewnością zaspokoją najróżniejsze gusta literackie naszych czytelników.

Gminna Biblioteka
Publiczna w Brennej

Bryndza – złoto pasterzy

Bryndza, w języku potocznym znaczy tyle co bieda, nędza. Czasem słyszy się westchnienie albo krytykę „Ale bryndza”. Źródło takiego określenia tkwi w dawnych czasach, gdy bryndzę wykonywali na sałaszach, biedni pasterze.. Znacznie bogatsi mogli pozwolić sobie na hodowlę krów, z których pozyskiwano więcej mleka i więcej sera. Obecnie czasy się tak bardzo zmieniły, że cena twarogu z mleka krowiego (1 kg - 25 zł w sklepach spożywczych, u rolnika z gospodarstwa ekologicznego, około 40 zł), jest znacznie niższa niż cena bryndzy (1 kg – 75 zł w sklepach spożywczych, w gospodarstwie około 140 zł). Coraz trudniej kupić bryndzę wykonaną ze 100% mleka owczego, często łączą mleko owcze z mlekiem krowim, co obniża jej wartość nie tylko monetarną, ale również spożywczą. Brenna, dawniej jako potęga pasterska w Beskidzie Śląskim, przez długi czas była w naszym regionie głównym producentem bryndzy, bundzu, żętycy.

Hodowla owiec dostarczała góralom oprócz mięsa, wełny, przede wszystkim mleka. Dzień na sałazie rozpoczynał się o 4 rano od dojenia owiec w koszorze (zagroda dla owiec). Pasterze naganiali zwierzęta, by łowczorz mógł je wydoić do gielaty (drewniane naczynie na mleko podczas udoju). W tym czasie krowiarki doily krowy w szopie do szkopca (drewniane naczynie na mleko krowie). Sałaz w Beskidzie Śląskim był wyjątkowym, bo oprócz owiec, na jego terenie pasły się krowy. Chłopcy, mężczyźni zajmowali się owcami, kobiety, dziewczyny krowami.

Po dojeniu był czas na śniadanie, najczęściej jadano chleb z mulką (inaczej żętyca, serwatka, która pozostaje po odsączeniu sera). Następnie stado wyganiano na pastwisko, gdzie pasło się do wieczora. W ciągu dnia odbywały się jeszcze dwa dojenia, w południe i pod wieczór.

W Beskidzie Śląskim nie robiono oszczypków, z mleka owczego na sałazie robiono bundz i bryndzę. Bundz to miękki, podpuszczkowy ser, w smaku słodki. Do kłagania, czyli ścinania mleka owczego wykorzystywano podpuszczkę naturalną z rośliny – przytulii, mocny wywar z tej rośliny potrafi ścinać mleko, ale jest to czasochłonne, podobne działanie ma pokrzywa. Znacznie lepszą podpuszczkę pozyskiwano z cielęcego żołądka. Żołądki ssaków – jagniąt, kozłąt, cielaków; mają silny enzym ścinający białko, stąd podpuszczka odzwierzęca. Obecnie podpuszczkę uzyskuje się z grzybów lub syntetycznie. Co ciekawe, podpuszczka znajduje się również w żołądku człowieka, do około 3 roku życia później zanika. Po co człowiekowi i zwierzętom ten enzym? Istotne jest, aby mleko, jako jedyny pokarm małego ssaka, dostarczał jak najwięcej odżywczych składników, podpuszczka powoduje stężenie mleka i lepszą przyswajalność cennych elementów.

Bundz warto jeść, dostarcza naszemu organizmowi wiele nienasyconych kwasów tłuszczowych, które oczyszczają go z toksyn, redukują tkankę tłuszczową, działają przeciwnowotworowo i przeciwmiażdżycowo. Bundz to przede wszystkim

kim bogate źródło pełnowartościowego białka. Jest też podstawą do wytwarzania bryndzy.

Bundz, pasterze dawali „wyczasować”, aby naturalnie przeszedł proces fermentacji, początkowo słodki, po kilku, kilkunastu dniach stawał się kwaśny. Po odstaniu, około 2 tygodniach, taki ser mielono i solono, powstawała bryndza. Na koniec gotową bryndzę ubijano w drewnianych faskach, przykrywało drewnianym wiekiem i przyciskało kamieniem.

Po wyrobie sera na sałazie pasterzowi pozostawała serwatka, czyli żętyca, w Brennej nazywana mulką, czasem kapotką. Na początku słodka, z grudkami sera, z czasem kwaśniała. Najcenniejsza była jej wierzchnia warstwa, najbardziej tłusta, pożywna, ona stanowiła główny pokarm pasterzy. Chudą część dawano zwierzętom, psom. Bardzo dobrze gasiła pragnienie i dawała składniki odżywcze. Polecana do dzisiaj jako źródło cennych probiotyków. Co ciekawe, jeszcze w XX wieku lekarze przepisywali pacjentom żętycę, jako lek na różne schorzenia, w tym przede wszystkim choroby układu oddechowego, w tym gruźlicę. Do Brennej przyjeżdżało bardzo wiele osób spoza naszego regionu, właśnie w celu zakupienia na sałazie mulki, zwanej przez potrzebujących „wodą życia”.

OPKiS, Dorota Greń-Grajewska

Województwo
Śląskie

Projekt „Owce na hale”
współfinansowany z budżetu
Samorządu Województwa
Śląskiego w ramach
konkursu na zadanie
publiczne dotyczące ochrony
przyrody i krajobrazu zawarte
w Wojewódzkim Programie Owca
Plus do roku 2027.

Tradycyjnie „upalne” Breńskie Kierpce

Chociaż nic nie zapowiadało, że i podczas tej edycji uczestnicy będą się zmagać nie tylko z trasą, ale też i upalną pogodą, ta jak zwykle postanowiła „grać” pierwsze skrzypce i dać się we znaki. Mimo „solidnej” ulewy w wieczór poprzedzający dzień rywalizacji i tym razem słupek rtęci poszybował dość wysoko, co niespecjalnie przyczyniło się do sprzyjających do biegania warunków. Na szczęście pogoda jest czynnikiem, który każdy wlicza w „koszty” startu oraz organizacji, więc aurą panującą w dzień startu nikt się specjalnie nie przejął... Prócz wspomnianej pogody, gorąca była także atmosfera, bo ta, bądź co bądź, też jest w Brennej tradycją, więc nie dziwił fakt, że każdy obecny tego dnia robił wszystko, żeby i tym razem w tej kwestii było wręcz „upalnie”.

Co do sportowej rywalizacji, ta zapowiadała się bardzo ciekawie, ekscytująco i taka właśnie była. Pomimo nieobecności byłego rekordzisty trasy, Marka Chrasciny, obecnego – Dawida Maliny oraz ubiegłorocznego zwycięzcy Ligi Biegów Górskich – Sylwestra Lepiarza (kontuzje), należało się spodziewać szybkiego biegania. Argumenty ku

temu były solidne, ponieważ start zadeklarowało kilku równie mocnych zawodników, między innymi obecny lider Ternua Ligi Biegów Górskich – Daniel Dulski, debiutujący w Breńskich Kierpcach Francuz Florian Le Pallec czy chociażby Kenijczyk Shedrack Kiptoo Kimaiyo. Warto przy tej okazji wspomnieć, że obaj obcokrajowcy legitymują się fenomenalnymi życiówkami na 10 km, które wynoszą odpowiednio 28:23 i 28:25, a więc (jako ciekawostka) są minimalnie gorsze (o 30 i 32 sekundy) od aktualnego rekordu Polski na tym dystansie, który ustanowił Jerzy Kowol (27:53,61 – 28.08.1973). Jak jednak wiadomo, bieg na płaskim to zupełnie inna „bajka” niż bieg w górach, ponieważ te rządzą się swoimi prawami. Mimo wszystko i tak w kularach, dyskusjach, mówiło się o możliwości poprawienia rekordu trasy. Weryfikacja tychże spekulacji nastąpiła podczas biegu. Od samego początku przewodził w nim Francuz z Kenijczykiem, a tuż za ich plecami toczyła się walka Daniela Dulskiego z Elisha Kiprotich Sawe. Sytuacja w czołówce wyklarowała się na Hali Jaworowej, na 6 km trasy, gdzie przewagę wypracował so-

bie Kimayio, który od tego momentu niezagrożony, samotnie zmierzał do mety, gdzie zameldował się z czasem 1:02:10,8. Czas ten okazał się niewystarczający na poprawienie rekordu trasy, co też dobitnie pokazuje wagę tego osiągnięcia, dokonanego w 2022 r. przez Dawida Malinę – 1:00:19,80. Za plecami zwycięzcy odbyła się pasjonująca walka o drugie miejsce. Daniel Dulski długo trzymał się Kenijczyka Sawe, wraz z którym wyprzedzili Le Pallec’a i to Panowie między sobą rozegrali bój o drugi stopień podium. Polak na końcowych kilometrach wyprzedził swojego rywala i długo biegł na drugim miejscu, jednak ostatecznie na około 400 metrów przed metą musiał uznać wyższość biegacza z Afryki. Finalnie drugie miejsce zajął Sawe, a lider Ternua Ligi Biegów Górskich trzecie, ze stratą zaledwie 4,3 sekundy.

Ciekawa batalia rozegrała się także wśród kobiet. Co prawda, jeśli chodzi o pierwsze miejsce, tutaj od początku na prowadzenie wyszła Mercy Chemutai, która cały czas kontrolowała sytuację na trasie i sukcesywnie powiększała nie wielką przewagę nad resztą stawki

zawodniczek. Pozwoliło jej to bez większych problemów utrzymać prowadzenie do samego końca i z czasem 1:17:43,3 wygrać rywalizację wśród Kobiet. O wiele ciekawiej przebiegała walka o drugie miejsce. Na Hali Jaworowej, czyli miejscu, gdzie z reguły wiele się wyjaśnia, na drugim miejscu biegła Michalina Mendecka-Zejdler z niewielką przewagą nad Joanną Griman. Dopiero na czwartym miejscu plasowała się Agnieszka Tatarek-Konik, która jak się później okazało, nie powiedziała jeszcze ostatniego słowa. Doświadczona zawodniczka Alpin Sport Team najprawdopodobniej dała się „wyszumieć” swoim najgroźniejszym rywalkom, zachowała siły na drugą część trasy, co pozwoliło jej na skuteczną walkę o drugie miejsce, którego nie oddała do samego końca. Trzecia na mecie pojawiła się Michalina Mendecka-Zejdler.

Z fenomenalnej strony w biegu zaprezentowali się mieszkańcy Gminy Brenna. W kategorii Kobiet, co zresztą nie powinno dziwić, bardzo dobry występ zaliczyła Jadwiga Dybczyńska. Mieszkająca na co dzień w Górkach Wielkich zawodniczka zajęła piąte miejsce w generalce Kobiet, drugie w swojej kategorii wiekowej, a także wygrała kategorię dedykowaną mieszkańcom. W czołówce Kobiet znalazła się także druga wśród mieszkanek Katarzyna Truszevska, która ukończyła bieg na wysokim, 7 miejscu w klasyfikacji generalnej Kobiet.

Trzecia wśród mieszkanek była Angelika Pilch.

Wśród mężczyzn rewelacyjny start zaliczył opisywany wcześniej, trzeci w klasyfikacji generalnej Mężczyzn - Daniel Dulski, który ponadto wygrał klasyfikację mieszkańców, a także wywalczył drugie miejsce w swojej kategorii wiekowej. Swoim świetnym występem zawodnik z Brennej umocnił się na prowadzeniu w Ternua Lidze Biegów Górskich. Ogromny progres poczynił Paweł Niedoba. Zawodnik

z Górek Wielkich wywalczył wysokie szóste miejsce w klasyfikacji generalnej, drugie wśród mieszkańców, a także swojej kategorii wiekowej. Na uwagę zasługuje fakt, że w porównaniu do ubiegłorocznego startu, poprawił swoje miejsce o trzy lokaty, a czas o blisko 2 minuty i 27 sekund, co na tym poziomie jest wartym uwagi osiągnięciem. Trzecie miejsce wśród mieszkańców zajął Tomasz Dybczyński. Podsumowując, warto wspomnieć, że w biegu wystartowało łącznie 27 mieszkańców i mieszkanek Gminy Brenna, co stanowi 8,44% wszystkich, którzy ukończyli tegoroczny bieg.

Tradycyjnie w międzyczasie, kiedy toczyła się walka w biegu głównym, swoje pięć minut mieli najmłodsi, którzy wystartowali w miniKierpcach. W tym roku na wydłużonych nieco trasach i z elektronicznym pomiarem czasu, do zmagania przystąpiło 120 uczestników. Oczywiście największą fre-

kwencję stanowili zawodnicy i zawodniczki dwóch najmłodszych kategorii wiekowych, którzy rywalizowali odpowiednio na dystansie 50 i 70 metrów. W pozostałych kategoriach, w których starty także cieszyły się sporym zainteresowaniem, rywalizowano na dystansach od 400 metrów do 1 km.

Podsumowując, warto dodać, że wydarzenie nie mogłoby się odbyć w takim kształcie, gdyby nie wsparcie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, która nieprzerwanie od 3 lat jest Partnerem Biegu o Breńskie Kierpce. Dzięki właśnie zaangażowaniu i wsparciu najlepszej Strefy Ekonomicznej w Europie i jednej z najlepszych na świecie (Financial Times - „Global Free Zones of the Year 2023”), Organizator biegu – Ośrodek Promocji Kultury i Sportu Gminy Brenna może nieustannie podnosić jakość organizowanego eventu, inspirować kolejne pokolenia biegaczy oraz skutecznie promować sport w naszym regionie.

Pełne wyniki rywalizacji biegu głównego oraz biegów dla dzieci i młodzieży znajdują się na stronie www.bgtimesport.pl (zakładka wyniki online – 12. Bieg o Breńskie Kierpce).

Foto: Magdalena Sedlak
– Fotografia Bez Miary, Oxi

OPKiS, Krzysztof Gawlas

7. Charytatywny Rodzinny Rajd Rowerowy

W sierpniu w Górkach Wielkich odbyła się już 7. edycja wspomnianego rajdu, który w tym roku cieszył się wyjątkowo dużym zaintereso-

waniem, przyciągając liczne rodziny z dziećmi. Wydarzenie bowiem zgromadziło około 100 uczestników, co świadczy o dużym zainteresowaniu nie tylko mieszkańców, ale także spędzających wakacje w naszym regionie gości. Trasa rajdu wynosiła 10 kilometrów, a jej start i meta znajdowały się "Pod Brandysem", czyli miejscu bogatym w infrastrukturę sportową i na co dzień tętniącym życiem. Pomimo iż wydarzenie nosi nazwę rajdu, sugerując rywalizację, na tę nie było

tu miejsca, ponieważ głównym celem imprezy była dobra zabawa oraz aktywne spędzanie czasu wolnego w gronie najbliższych.

Każdy z uczestników rajdu otrzymał pamiątkowy gadżet, który będzie przypominał o tym wyjątkowym dniu. Oprócz samego przejazdu, organizatorzy zadbali o dodatkowe atrakcje. Wśród nich znalazł się quiz z nagrodami, który dostarczył wszystkim sporo emocji

i radości. Rajd miał również ważny wymiar charytatywny, ponieważ prowadzona była zbiórka na leczenie i rehabilitację Zosi, mieszkanki Gminy Brenna. Uczestnicy chętnie wspierali tę inicjatywę, pokazując, że można łączyć przyjemne z pożytecznym.

Impreza, mimo iż bez rywalizacji, dostarczyła wielu pozytywnych emocji i pozwoliła na integrację rodzin, lokalnej społeczności z tury-

stami. Pogoda dopisała, a atmosfera była pełna uśmiechów i wzajemnej życzliwości. To wydarzenie pokazało, jak wiele radości może przynieść wspólna aktywność fizyczna na świeżym powietrzu, na dwóch, a czasami też i czterech kółkach.

Foto: Bartłomiej Kukucz
– portal ox.pl

OPKiS, Krzysztof Gawlas

Tradycja, precyzja i siła – XIII Mistrzostwa Drwali Beskidzkich

Kolejna, 13 już edycja Mistrzostw Drwali Beskidzkich, przyciągnęła swoją uwagą nie tylko uczestników, ale też wielu kibiców. Zawody te, jak co roku, zgromadziły pracowników firm leśnych, którzy rywalizowali w 2-osobowych drużynach. Konkurencje odwzorowywały ich codzienną pracę w lesie, co sprawiało, że były one nie tylko widowiskowe, ale także wymagały od uczestników ogromnej precyzji i umiejętności. Każda z konkurencji odzwierciedlała realne wyzwania, z jakimi na co dzień mierzą się drwale w swojej pracy.

Zanim rozpoczęła się właści-

wa rywalizacja, swoje umiejętności zaprezentowali Wójt Gminy Brenna – Andrzej Kozieł oraz Nadleśniczy Nadleśnictwa Ustroń – Sławomir Kohut. W symboliczny sposób zmierzili się oni podczas rąbania wałka siekierką, co spotkało się z dużym entuzjazmem widzów. Pokaz ten dodał wydarzeniu dodatkowego smaczku i towarzyskiego charakteru, podkreślając jednocześnie bliską więź między lokalnymi władzami, a społecznością leśników.

Podczas właściwej rywalizacji zgłoszeni do zawodów uczestnicy wykazywali się nie tylko siłą,

ale i ogromnym doświadczeniem, co było widoczne w każdym wykonywanym zadaniu. Zmagania drwali, zarówno w pracy, jak i w rywalizacji, zawsze budzą podziw, a te mistrzostwa stanowiły doskonałą okazję, by pokazać profesjonalizm i zaangażowanie osób na co dzień wykonujących ten ważny w naszym regionie zawód. Widzowie mieli niepowtarzalną szansę zobaczyć, jak wygląda codzienna praca w lesie, ale również mogli poznać tradycje związane z rzemiosłem drwala. Zawody odbyły się w przyjaznej atmosferze, a kapela Maliniorze, która przygrywała mię-

dzy konkurencjami, pokazy rzeźbienia w drewnie czy cięcia forsztów, w połączeniu stworzyły niezapomniane widowisko. Mistrzostwa Drwali Beskidzkich na stałe wpisały się w kalendarz imprez regionu, dostarczając nie tylko emocji, ale i pokazując szacunek dla ciężkiej pracy w lesie.

Warto zaznaczyć, że nad przebiegiem rywalizacji czuwali pracownicy Nadleśnictwa Ustroń, dbając o to, aby zawody odbywały się zgodnie z zasadami bezpieczeństwa.

Tegoroczne Mistrzostwa wygrała ekipa z Górek Wielkich w składzie: Sylwester Płonka – Dominik

Przybyła. Drugie miejsce wywalczyli zawodnicy z Koniakowa - Sebastian Fiedor i Robert Fiedor, natomiast trzecie również zawodnicy z Górek Wielkich - Mateusz Zbijowski i Marcin Zbijowski.

Foto: Archiwum OPKiS
OPKiS, Krzysztof Gawlas

Uphill MTB Beskidy

Początkiem sierpnia odbyły się kolejne zawody MTB w formule uphill, które były jedną z trzech imprez całego tegorocznego cyklu. Zawodnicy rozpoczęli rywalizację honorowym startem spod Amfiteatru, a następnie przemieścili się w okolice Jatnego, gdzie rozpoczął się ostry start. Trasa wiodła oczywiście w górę, na Błatnią, a meta znajdowała się w okolicach Rancza na Błatniej. Charakter rywalizacji sprawił, że wyścig był prawdziwym wyzwaniem dla wszystkich uczestników. Strone podjazdy wymagały nie tylko siły fizycznej, ale także wytrwałości i techniki jazdy w trudnym, górskim terenie. Smaczku rywalizacji dodawał fakt, że uczestnicy startowali interwałowo, a więc byli wpuszczani na trasę w odstępach czasowych, co 30 sekund, co sprawiało, że podczas rywalizacji nie mieli poglądu odnośnie danego miejsca czy czasu innych zawodników.

Zawody przyciągnęły wielu miłośników kolarstwa górskiego, którzy chcieli sprawdzić swoje możliwości na jednej z najbardziej wymagających tras w regionie. Choć walka o czas była zacięta, atmosfera wśród uczestników była peł-

na sportowego ducha i wzajemnego wsparcia. Widoki, jakie towarzyszyły zawodnikom na trasie, dodawały siły i motywacji, mimo rosnącego zmęczenia. Meta na Błatniej była dla wielu nie tylko celem, ale i nagrodą za pokonanie trudności na trasie.

Wydarzenie, prócz wymiaru czysto sportowego było też doskonałą okazją do promocji aktywnego wypoczynku i piękna górskiego krajobrazu Brennej. Organizatorzy zadbali o bezpieczeństwo uczestników i sprawną organizację, dzięki czemu wydarzenie przebiegło bez zakłóceń. Uczestnicy mogli po ukończeniu wyścigu odpocząć w malowniczej scenerii Błatniej, następnie okolicach Amfiteatru, gdzie dokonano podsumowania zmagania i wręczono puchary najlepszym zawodnikom i zawodniczkom.

Warto zaznaczyć, że z bardzo dobrej strony pokazał się Patryk Mitrega. Świetnie wszystkim znany mieszkaniec Brennej zajął drugie miejsce w swojej kategorii wiekowej oraz trzecie w klasyfikacji generalnej. Cały cykl zawodów (Wędrynia – Wielka Czantoria, Brenna – Błatnia, Ustroń – Równia) ukończył na wysokim, drugim miejscu.

OPKiS, Krzysztof Gawlas

Tak to widzę

Lato, lato i po lecie. Jesień za pasem. Dzieci do szkoły zaczęły chodzić.
Nauczycielom jest (podobno !) dobrze, jak nigdy.
No, to dostaną jeszcze ode mnie kilka wierszyków.

Dekalog nauczycielski

Polonista, chyba spod Krakowa,
Urazę w sobie chował
Do rytmu, do rytmu, onomatopei
Oraz – co wszyscy wiedzieli-
W zasadzie do każdego słowa.
No, to uczniowie go nie rozumieli!

Matematyk wierzący głęboko
W to, że widzi go opatrności oko,
Modląc się, by wylądować w niebie
Usłyszał z niebios – „licz na siebie”.

Wuefista ,fizycznie dość sprawny,
Opalony, uśmiechnięty, zabawny,
Każdej damie towarzyszył krok w krok,
Musząc jednak często robić skok w bok.

Fizyk dobrze wykształcony
Do małżeństwa źle był nastawiony.
Nigdy nie usposobiony lirycznie
Żonę kochał więc tylko fizycznie.

Chemiczka urodziwa ,fizycznie wręcz boska,
Jej idolką była ponoć M.Curie-Skłodowska,
Talentem w kuchni nie była, w garach wciąż mieszała
Podejrzanie,
Więc płęć męska się jej bała
Niesłuchanie

Biolog pewien ledwie odszedłszy od ołtarza
Obsesyjnie zapragnął szybko się rozmnażać.
Tak gwałtownie ją wykładać żonie swoje racje
Że zanim dostał erekcji miał ejakulację.

Katechetka z Torunia, a może z Lublina
W dziewiczym stanie nie mogła wytrzymać.
Czytała o inicjacji, liczyła, że zdąży
Posiąść wiedzę, ktoś ją posiadał. Obecnie jest w ciąży.

Historyczka bardzo słabo zębem czasu tknięta
Czerwieniła się w rozmowach, spuszczała oczęta
Więc szeptali o niej wkoło, że jest bardzo grzeczna.
Bo nikt nie znał jej historii, gdy była wszeteczna.

Pani od plastyki czyli od rysunków
Zamówiła u malarza jarmarcznych malunków
Portret swój i teraz mówi pełna płaczu
Że marzyła o van Gogh, a nie Dudzie-Graczu.

Pani od języków, obojętne których,
Obsmaruje każdego, w całym szuka dziury
Plotkara totalna! Mówiąc między nami -
Mogłaby trzymać język za zębami.

Znajdujecie tu portret któregoś
z Waszych belfrów? Powspominajcie.

Wasz Hanyś znad Brennicy

Wieści znad Brennicy

ISSN 1895-670X

Redakcja: Izabela Piór - Redaktor Naczelny, Dorota Greń - Grajewska - korekta, Aneta Mędrek, Marzena Bochnak, Anna Musioł, Łukasz Muschiot i Krzysztof Gawlas. Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i opracowań nadesłanych tekstów.

Stali Współpracownicy: Wojtek Grajewski, Zbigniew Marten, UG Brenna, Gminna Biblioteka Publiczna, GOPS, CKiS „Dwór Kossaków”, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka w Brennej, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Stefana Żeromskiego w Brennej Bukowej, Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Górkach Wielkich, Publiczne Przedszkole nr 1 w Brennej i Publiczne Przedszkole nr 1 w Górkach Małych, UKS Brenna-Górki.

Wydawca: Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna, 43-438 Brenna, ul. Malinowa 2b, tel: (33) 85 365 50, e-mail: gazeta@brenna.org.pl

Nakład: 350 egz., **DTP:** Łukasz Muschiot, **oddano do druku:** 09.09.2024 r. **Druk:** ADVERT STUDIO, ul. Obr. Westerplatte 32b/10, 41- 710 Ruda Śląska

Miesięcznik „Wieści znad Brennicy” można nabyć w Informacji Turystycznej ul. Malinowa 2b, Brenna, a także w: Gminnej Bibliotece Publicznej (Urząd Gminy w Brennej), Delikatesach Centrum (Górki Wielkie Sojka, Górki Wielkie Centrum, Brenna Skrzyżowanie, Brenna Spalona, Brenna Leśnica), sklepie z nasionami - p. K. Holeksy (Górki Wielkie), kiosku „Trafika” (Górki Wielkie), sklepie w Szpotawicach (Górki Wielkie), sklepie „Lewiatan”, sklepie p. R. Łysek (Brenna Leśnica), kiosku z prasą - p. J. Cwierzyk (Brenna Centrum), „Toto Lotku” - p. J. Madzi (Brenna Centrum). **Lokale, chcące również kolportować „Wieści”, proszone są o kontakt z redakcją.**

Powiatowo-Gminne Dożynki Ekumeniczne w Brennej

